

ek

ing Standard is közli, földön elrendelték a rzesét. Katonák és betiltották, ugyszintén A semlegesség megör- az olaszok érdekében Star szerint Eden ki- egy katonai előnyomu- nak tiszteletben kell tar- az angol érdekeket s háilag nem szállhatják

viszaly újabb világhá- tartalmazza"

16. (Rador.) Egy On- lésen, Mackenzie-King- alis volt minisztrelnök, angol birodalomhoz in- abesszin viszaly újabb tartalmazza. A világon besszinekkel egy fajból, országát letiporják, yei lehetnek a britt bi-

a probléma érdembeni

16. (Rador.) A három- a délelött a Quai d'Or- Laval, Eden és Aloisi résztvevő állam töb- vettek részt a tárgyalá- tárgyalóteremmel szom- akoztak az ülés végez- zésénél adott a delegá- többi ülés tartamára, összes kiküldöttek részt ügyminisztérium híres lették, amelyben a Kel- is aláírták volt. Min- zetes tárgyalások után a ma áttértek a problé- sára. A szomszéd szor- értők közül többeket is- véleményadás végett. A ny akart nyilatkozni a nyit mondták, hogy a tanácskozásokat.

kihallgassák, mire hogy a táborban a ro- mellett kitűzött ké- k eltávolítani. Tovább- ban, hogy támadó szán- csendőrség azonban, ványuk nem volt és a l revolvért is találtak, bauliai ügyészségnek, folytatásáig. ge — bár a csendőrség és biztonságot ga- rasztok barátságatlan artása miatt elhatároz- sát, ami a tegnap meg

Lloyd

l. Cal. Victoriei 33 Jampolski.

és közvetít a legelőny- ekek mellett utazásokat

ztinába

ol I., Polonia, Har ar Carmel hajókon utazással kapcsolatos ében felvilágosítást és Képviselő Cluj, Mures, tja és Salaj vármegyék

ann Vilmos

erthető 12. Tel. 6-82. e és Oradea részére Ba- Oradea, Str. Clorogariu Alexandri 34.

16. Telefon: Havonta 110. évsz. 600. egészére 12. fődíj: Havonta 2. negy. fődíj 12. egészére 20 doll. detések díjazás szerint. Az "KELET" az erdélyi és bányási dóság egyetlen politikai napilap. Cikkeitek utánnyomását csak a for- rás megjelölésével engedjük meg.

KELET

ESZDŐPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszakiadását maga vállaljuk. Főszerkesztő dr. Maros Ernő. Felelős szerkesztő János Ferenc. Búcsú szerkesztő Hosszú Ernő, Strada Mate! Mla 2 Vasárnap, 1935. augusztus 18. 5695. EV. AV 18. XVIII. ÉVF 183. SZÁM

Változatlanul fennállanak az olasz-angol ellentétek az abessziniai kérdésben

Eddig nincs kézzelfogható eredménye a párizsi háromhatalmi értekezletnek

Esetleg hetekig eltarthatnak a tanácskozások. A négy ország javára, ha a Duce pontosan körvonalazza követeléseit. A francia sajtó pesszimiztikusan ítéli meg a helyzetet

Eden és Laval személyesen utaznak Rómába, hogy Mussolinival közvetlenül tárgyaljanak?

Párizs, augusztus 17. A szombat délig befutott jelentésekből általában az állapítható meg, hogy a háromhatalmi tanácskozásoknak ezideig nincs kézzelfogható eredménye. Az angol és olasz ellentétek változatlanul fennállanak s így további hosszútartamu tárgyalásokra van kilátás. Diplomáciai körök véleménye szerint sem mutatkozik különösebb haladás a tárgyalások menetében. Eppen ezért az a vélemény alakult ki, hogy a háromhatalmi tanácskozás esetleg hetekig fog igénybevenni, annál is inkább, mert a tanácskozásokon valószínűleg megvitatják a konfliktus ügyén kívül az összes gyarmatok s a népszövetségi mandátum-területek ügyét is.

hajlandó lenne garanciákat nyújtani az olasz gyarmatok és alattvalók biztonságát illetően s hajlandó széleskörű gazdasági koncessziók biztosítására is.

Azt azonban nem tartják valószínűnek a háromhatalmi konferencia körében, hogy Abesszinia hajlandó volna eltérni az olasz csapatok katonai okkupációját.

Diplomáciai körökben fontos körülménynek tudják be, hogy az abesszin császár még nem hozta nyilvánosságra az általa adandó koncessziók végső határát, miután előbb főleg az olasz követeléseket akarja megismerni. A Reuter-ügynökség párizsi tudósítója szerint a francia és angol de-

legációk meg vannak győződve, hogy az abesszin kormány kész az Olaszországgal való megegyezésre és ha Olaszország nyitlan közli követeléseit, azokat nagyrészt teljesíteni is fogja a négyes.

A francia és angol kormányok most azon buzgólkodnak, hogy Abesszinia ne legyen arra kényszerítve, hogy minden olasz követelést honorálni legyen kénytelen.

Egyébként tegnap este Aloisi fogadta Politis görög követe, az olasz-abesszin döntőbírósgába delegált ötödik döntőbíró, akivel a konfliktussal kapcsolatban hosszabb megbeszélést folytatott.

A pesszimista francia sajtó

A háromhatalmi konferencia eddigi tanácskozásai általában nem sok reménnyel töltik el a francia sajtó orgánumait. A lapok legnagyobb része elismeri ugyan, hogy mingyárt a tanácskozások elején nem lehetett egyebet várni Olaszországról, mint azt, hogy követeléseinek maximumát állítsa fel, amelyekből a következő napokon kétségtelenül engedni fog.

A Journal szerint a tegnapi nap tanácskozásai negatív eredményt hoztak.

A tárgyalások általában nehezen gördülnek előre, bár teljes korrektséggel folynak. Kivánatos volna, ha a tárgyalások és megbeszélések mindvégig szívélyes keretek között mozognának. A szembenálló felek követeléseit még nem véglegesek és csak lépésről-lépésre lehet legyőzni az ellenállást. A reményt még sem szabad elveszteni az irányban, hogy teljes jóakarattal a végleges megoldást is meg fogják találni.

Az Oeuvre a legpesszimiztikusabban ítéli meg a helyzetet. Rámutat arra, hogy a világháború óta még nem ült össze konferencia ilyen óriási feszültségek közepette,

amely tele van a háború lehetőségének kísértésével. A lap még sem tételezi fel Mussoliniról, hogy mindenáron háborút akar. Valószínűnek tartja, hogy hajlandó lesz kompromisszumokra, kérdéses viszont, hogy a négyes belemegy-e olyan megoldásokba, amelyek Abesszinia elemi érdekeit tennék kockára.

Az olasz követelések A francia sajtó vélemény-nyilvánításával egyidejűleg az angol lapok is élénken foglalkoznak a háromhatalmi értekezlet eddigi fázisaival és különösen Aloisnak Edennel és Lavallal folytatott megbeszéléseivel. A Times párizsi jelentései alapján ama nézetének ad kifejezést, hogy Aloisi ismételtén csak nagy vonalakban ismertette az olasz követeléseket. Megismételte azt a követelést, hogy Olaszország szabad kezet akar kapni Abessziniában.

A náciizmus gyökerei

Marx Das Kapital-jának alapvető tudományos előremondásai közül, csak a gazdasági jóslat vált be. Ez aztán maradéktalanul: A rája épített politikai jóslatra viszont keményen rácsófoltak a tények.

A tőke tényleg akkumulálódott, egyre kevesebb kézben halmozódik fel. A proletár tömegek nyomora pedig tényleg példátlanul megnőtt. És az is igaz, hogy a tőkés termelési mód maga is problematikusává vált — annyira megtépták az egyre huzamosabb ideig tartó, egyre gyakoribb és hevesebb krízisek.

A politikai következtetések azonban, amiket Marx ebből a pontosan megjósolt gazdasági helyzetből levont, hamisnak bizonyultak.

A nyomorúság nem fokozta a proletárok forradalmi lendületét, amint azt Marx remélte. Ellenkezőleg: a krízis hatása alatt a munkásosztály politikailag és gazdaságilag egyképpen letört. Nem ütött a tőkés termelési rend utolsó órája sem, ahogy ezt Marx beígérte. Ellenkezőleg a fasizmus és fattyuhajtása a náciizmus a kapitalizmust még biztosabb nyeregbe emelte.

Marx politikai jóslatainak ez a szemérszuro balsikere, a történelmi materializmus cáfolata is egyben. Mert, ha nem vagyunk képesek bizonyos gazdasági helyzetből teljes biztonsággal egy bizonyos politikai helyzetre következtetni, úgy megdőlt maga ez a tantétel is. Innen van, hogy a náciik nagybüszkén a marxizmus és a történelmi materializmus gyakorlati és elméleti megdöntőinek hirdetik magukat.

Vajjon igazuk van-e? Az orthodox marxista Fritz Sternberg több, mint 300 oldalas, nehéz fajsúlyú könyvben (Der Faschismus an der Nacht a címe és Amszterdamban, Contactnál jelent meg) bizonygatja, hogy nincsen igazuk. A náciik diadalát átmeneti jellegűnek mondja. Végső fokon mégis a proletár tömegek győzelme fog kisarjadjani a kapitalizmus kríziséből, tehát végeredményben be fog igazolódni a Marx jóslata. Sternbergnek ez a konkluzója azonban csak mellékesen érdekel bennünket itten. Amiről ezalkalommal beszélni szeretnénk, nem (hogy a jesiva frazeológiájából vegyük a szót) a „harber Marx“ kimagyarázása, hanem az a magyarázat, melynek alapján a náciik diadalát akarja Sternberg megértetni velünk.

A közkeletű felfogás hamisan látja az osztálytagozódást. Csak munkásokat lát felsorakozni a kapitalistákkal szemben. A mezőgazdasági szektorban pedig egyes-egyedül mezőgazdasági munkásokat a nagybirtokosokkal szemben. Az igazi tagozódás más összetételt mutat. A kapitalisták és a munkások között a városi középosztály csoportosul: kiskereskedők, mesteremberek, alkalmazottak, hivatalnokok, s szabadfoglalkozást űzők. Együtt az összlakosság 40 százalékát teszik ki Németországban. A nagybirtokosok és a mezőgazdasági munkások közé pedig a nagy és a kiscgazdák, s a törpebirtokosok ékelődtek.

Ráadásul: az ipari racionalizálásnak ebben a mai korszakában az alkalmazottak száma, vagyis azoké, akik a tőkét egyre-minuciózusabban adminisztrálják, erősebben emelkedik, mint a munkásoké. Németországban például 1907—1925 között

135 százalékkal nőtt a számuk; a munkásoké viszont csak 34 százalékkal. A krízis a városi középosztályt is proletár sorba süllyeszti. Vagyont elsodorja az infláció, jövedelme a munkabér nivójára csökken és akárcsak a munkásoknál, nála is kialakul az ötödik rend, az állandó munkanélküliek rendje, amely — a Marx híres Reservearmee elmélete az — nehéz sulyal nehezedik azokra, akik a szerencse kegyelméből még részt vehetnek a termésben.

A proletár ex-középosztályunk egész más azonban a gondolatvilága, mint a munkás-proletáré. Valahol ott tart még a Sternberg találó megállapítása szerint, ahol a munkások az első gépek üzembe helyezésének idején tartottak. Akárcsak a tegnapi gépromboló munkásai, ezek a keménygalléros proletárok sem forradalmárok, hanem szentimentális álmodozók. Nem a termelés rendjének megváltoztatására törekcsenek, hanem szeretnék visszaállítani a régi helyzetet, amelyben korábban éltek és amelyben még módos poigárok voltak.

A náci-agtáció ezt a felemás tábort ragadta meg nagyügyesen. Szélsőséges és a franciáktól a zsidóig, minden idegent gyalázó nacionalizmusával, őket büvöltöfözte. Az adót és a szociális terheket felhajtó állam ellen irányuló kritikája megint csak hozzájuk volt adressálva akiknek kicsiny üzemét ezek a terhek aránytalanul nagyobb mértékben sulyolták, min: e nagyüzemeket. Nekik, az eladósó-óttaknak ígérték a kamatszédés tilalmát és pedig anélkül, hogy demagógiájuk levonta volna ebből a szükségképpeni konzekvenciát: a tőke uralma megszüntetésének követelését. Felujították a császári idők imperializmusát és a hadsereg feltámasztását a gyarmatok új és igazságos elosztását követelték, hogy új elhelyezési lehetőségeket biztosítsanak a hajdani katonai és hivatalnoki osztálynak. A parasztnak a többi gazdasági réteg helyzetétől függetlenül, magas mezőgazdasági árakat ígérték, ami nemzetgazdaságilag nonsens. Egyszóval a népiállásuk erre az osztályra, ennek érdekeire és Wunschtraum-jaira volt alapítva.

A német szociáldemokrácia és a német kommunizmus nem tudott ennek az agitációnak sodrával, büverével szemben védőgátat emelni. A német munkásság maga is hitt a kapitalizmus jövőjében, hitt abban, hogy a munkásság a kollektív szerződések erejével egészen otthonosan elhelyezkedhet ebben a rendszerben. A német konjunktúra idejében évtizedes „Schonzeit“-et élvezett, kivételes anyagi pozícióba emelkedett és ugyszólván arisztokráciáját alkotta a világmunkásságnak. Ebben a kivételes helyzetében azután teljesen kiveszett belőle egy elméletileg, mint gyakorlatilag minden forradamiasság.

A kommunisták táborát viszont a munkanélküliek alkották, az üzemekből évek óta kikopott elemek, vagy a fiatal évfolyamokból azok, akik még sohasem dolgoztak és így elgondolásaik teljesen idegenek voltak a valóságtól, a gyakorlati élettől, épp úgy, mint a Moszkvából ríngatott bürokratikus vezéreiknek terelgetései teljesen idegenek voltak a német gazdasági helyzettől.

A proletáriátus azonban — magyarázza Sternberg — csak akkor tudja programját megvalósítani, ha céltudatos irányítás mellett erőteljes szervezet áll a rendelkezésére. A német munkásság szervezetének erejét, recte teljes erőtlenségét viszont, mi sem jellemzi jobban, mint az a tény, hogy a náciizmus alig kéttucatnyi áldozattal, ugyszólván órák alatt szét tudta rombolni.

Az új szervezetét most a legmostohább körülmények között és a legnagyobb veszedelemmel dacolva kell, hogy felépítse a német proletáriátus. Sternberg bizik benne, hogy kísérletei a mostoha helyzet ellenére is sikerrel fognak járni. A német ipar a minőség ipara és okvetlenül gyakorlott munkásokra van szüksége. Nem tudta tehát kiszorítani az üzemekből a régi munkásréteget, melynek a marxizmus ugyszólván a vérebe ment át. Ezek a régi munkások lesznek a Sternberg bizakodása szerint az új, a forradalmi lendületű szervezetnek első sejtjei. (g. s.)

Hatalmas vihar és jégeső vonult keresztül az országon

Árvíz és jég pusztította a vetést a vihar nyomában

Bucuresti, augusztus 17. Az egész országban hatalmas viharok és felhőszakadások pusztítottak a tegnapi folyamán. Trei-Scaune megyében tojásnagyságu jégdarabok estek, többen megsebesültek. Bukovina északi részében a Ceremus vize megdagadt és kiöntött a vetésekben kárt okozva. A folyóvizek több hidat elsodortak. Somes megyében szintén jégeső vert. Itt is két asszony súlyosan megsebesült. Nicula közégben a vihar akkor tört ki, amikor több hívó egy csodatevőszobor előtt térdelt. Pánik tört ki, a lelkész a jégdarabok következtében elájult. Súlyos állapotban szállították őket Dejre. Uasiban

az eső délután 6-tól éjjel után 1 óráig tartott. A víz behatolt számos pincébe és lakásba. Az alacsony fekvő negyedekben a közlekedés megszakadt. A tűzoltókat több helyre kihívták. Az eső következtében több helyen rövidzárlat volt, amely egy a villanypóznának támaszkodó Naculac Arnautu nevű favágot halálra sújtott. A Pantelimon uca 3 számú házban tűz ütött ki, amit azonban azonnal lokalizáltak. Dombovita megyében a jégeső több ezer hektár termést épusztított, különösen Anincasa, Viforata és Vaele Voevozi községek környékén.

Már gyilkosságot is gyanít a vizsgálóbíró a Skoda-ügy háttérében

Őrizet alá helyezték Draganescu ezredes özvegyét, mert azt gyanítják, hogy férje nem természetes halállal halt meg

Timisoara, augusztus 17. A Skoda-ügy még mindig nem jutott nyugópontra, csak az időközben történt egyéb szenzációk miatt egy időre elhalkult a hangja. Stanescu vizsgálóbíró, aki meg van bízva a Skoda-ügy újabb fázisainak nyomozásával, Zeletzky új vallomásai nyomán beutazta az egész országot és sorozatos házkutatásokat tart.

Ha Zeletzky új adataiban meg lehet bízni, úgy a Skoda-ügyben valóban váratlan szenzációk kipattanására lehet számítani.

Tegnap Stanescu vizsgálóbíró Timisoaran házkutatást tartott a nemrégiben elhunyt Draganescu ezredes özvegyénél, hol számos levelet, okmányt, ágyukról készített fényképeket, több katonai tanulmányt köztük egyet, amely a Skoda ügyvel foglalkozik, foglalt le.

Az Universul szerint a vizsgálat támpontot egyeztetett találni, ama feltevésre, hogy az ezredes nem természetes halállal halt meg, hanem a Skoda-ügybe belekevert egyének tették el láb alól.

A vizsgálóbíró több kihallgatást eszközölt, amelyek során tisztázni akarta az elhunytak Boila Romulussal, valamint Lupan mérnökkel, a Cugir-Copsa. Mica üzemek volt igazgatójával való kapcsolatait. Egyidejűleg a timisoarai házkutatásokkal, Elena Draganescut, az ezredes özvegyét felügyelet alá helyezték bucaresti lakásán, ahol szintén házkutatást eszközöltek. Több levelet és technikai tanulmányt foglaltak le. Hasonló házkutatást tartottak Elena Draganescu fivérének Nicolae Ghetz mérnöknel is, Craiovan, de ott nem találtak semmi fontosat a vizsgálat szempontjából.

Nagy Béla a muresmenti haramia lekopirozta Coroiut

Penculescu targumuresi vizsgálóbírónál udvariassági látogatást tett a szökött fegyenc

Targu-Mures, augusztus 17. (Az Uj Kelet munkatársától.) Beszámolt néhány nappal ezelőtt az Uj Kelet arról, hogy a hatóságoknak sikerült a muresmegyei sorozatos fosztogatások és utóállások tettesének kilétét megállapítani.

Kiderült, hogy Nagy Béla, a Marosmente egykor rettegett banditája, aki pár évvel ezelőtt Bodon muresmegyei községben borzalmak körülmények között rablógyilkosságot

követett el, pár héttel ezelőtt egy vigyázatlan pillanatban az őrizetere rendelt fegyőr mellől elszökött és valami furcsa nosztalgia-tól hajtva, visszatért szülőföldjére, ahol rögtön bandát szervezett régi rovtomtu ismerőseiből.

Nagy Béla nemsokára megtisztelte látogatásával a muresmegyei falvakat, szokása szerint, csakis a gazdag embereket, míg a régi betyárrományokhoz hűen, a szegény

Székely és Rét

BUTORGYÁRT

TARGU-MURE/ -BUCURE/ TI -BRA/ OV

Tervezőink művészete.

Munkásaink szaktudása.

Anyagjaink kiválósága, nyújtják Önnek azt a biztorítékot, mely a butorvárvárlás előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

embereket a saját pénzéből segítette ki.

Nagy Béla körül, akárcsak pár évvel ezelőtt, mielőtt az igazságszolgáltatás kezére került, újból valóságos legendakör születte.

A muresmegyei és a muresmenti falvakban ujra minden házban Nagy Bélától rettegnak és őt vélik minden ismeretlenben felfedezni. Nagy Béla jó emberismerettel fel is használja ezt az atmoszférát és egyszerre több községbe is küld fenyegető üzeneteket.

A szökött fegyenc merészége azonban ezáltal szokatlan formákat öltött. A targumuresi telekiuccai lakók szerint Nagy Béla, a szökött bandita ezuttal Targu-Muresre bemenészkedett.

A napokban Barsan Anton telekiuccai fuvaros-vállalkozó házába ment be egy délelőtti és ott a ház ura iránt érdeklődött a lakóknál, akik rémülten ismerték fel Nagy Bélát az ismeretlenben.

Nagy Béla ugyanis, annak idején, amikor a targumuresi fogházban volt, mezei munkára ment a rabokkal, gyakran ivott vizes ebben a házban.

Nagy Béla most megtudta, hogy a vállalkozónál egy nagyobb munka kifejtésére nagy összeg pénz van és ezt akarta magának megszerezni.

A megjéjett vállalkozó azonban rögtön értesítette a bandita látogatása után a rendőrséget és így Nagy Béla nem ismételte meg többé látogatását.

Nagy Béla azonban, aki úgy látszik, hogy a tréfákat is szereti, továbbra is szórakoztatja csinjeivel a targumuresieket.

Tegnap látogatást tett az udvariassági szabályok értelmében, annak távollétében. Penculescu Edgar targumuresi vizsgálóbíró lakásán és ott egy behajtott szélű névjegyet hagyott.

„Itt voltam, meg akartam látogatni. Remélem, hogy legközelebb találkozunk. Nagy Béla.” — Ez állott a névjegyben, rossz ortográfiával.

A vizsgálóbíró természetesen rögtön jelentette az érdekes látogatást a targumuresi rendőrségen és a hatóságok most már fokozott ambícióval láttak ahhoz, hogy ez a látogatás tényleg megtörténjen a vizsgálóbíró és a merész fegyenc között, még pedig a vizsgálóbíró óhajának megfelelően — a bíróság egyik erre megfelelő szobájában...

Addig is Nagy Béla azonban továbbijeszti a targumuresi és muresmegyei lakosságát. (b. b.)

ELNÉHAZ-FILM MŰVÉSZET

EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Ismét világvárosi műsor. I. Kínzások háza. A borzalmak filmje. Boris Karloffal. — II. Dalol a szívem. Jan Kiepura, Eggerth Márta. — III. Híradó. Helyárak: 7 és 10 lej. Kezdeté 3, 6, 9.
Hétfőtől két filmszenzáció egyszerre: I. Csábitás tánc. Clara Bow-val. II. Blanche asszony titka. Irene Dunne-nel. Helyárak: 7 és 10 lej. Kezdeté: 3, 6, 9.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Cleopatra. Minden jegy 12 lej.
Ma, vasárnap kettős műsor: I. Barcarola. Világláger. Offenbach zene. Fősz.: Gustav Fröhlich. Uj Paarmouth Journal. — II. Cleopatra. Minden idők leghatalmasabb filmóriása. A Ben Hur testvér-filmje. Fősz. Claudette Colbert. — Előadások kezdete: Barcarola: 3.20, 6.20. Cleopatra: 5, 8, 11.

Az OPERA MOZGÓ MŰSORA:
Péntektől szenzációs premier: Tetemrehívás. Főszerepben: Myrna Loy, William Powell.
Hétfő, kedd, szerda: A borzalmak szigete. H. G. Wells regényének filmváltozata. Főszerepben: Charles Laughton, Richard Hohen, Kathleen Burke.
Csütörtöktől: Milliók kedvence. Sharley Temple, Ez a kislány eladó. partnere Gary Cooper.

SZINKÖR MOZGÓ MŰSORA:
(A leghívősebb óriási mozgó)
Vasárnap délelőtti 11-kor Matiné: a film-műsoron kívül Sebestyén bácsi bábszínháza, román és magyar nyelven. Minden jegy 10 lej.
Ma: Bengali. A hindu lándzsás. A szezon óriásfilmje, fősz.: Gary Cooper és Franchot Tone.

— Elsőrendű Cukrászok házakhoz ajánljuk esküvőkre, eljegyzésekre és más ünnepi alkalmakra. Ugyanott rendeléseket is fogvesznek. Str. Dubarilor 8. Adlerné.

460 d
és t
rés

Óriási apparát
vételével a kor

Luzerno, augusztus 17. Kongresszusra ezidőztel. Olyan szánlan kongresszus szel a revizionisták nően ki van egyeztőzzájárul még az akik hivatalból ta delegátusok pártok nem ismeretes pre megoszása biztos.

Munkáspár
Klacionista
Klacionista
Zsidó állam
Mizrachi
Poalé Mizr
Jemeniták

A többi delegátu nek ki.

E delegátusokna hoz tartozik, amel sége lesz a kongre licio (munkáspárt- többséggel rendelke

Háro
A luzerni cionist deklodésre mi sein hogy eddig 300 u sajtóigazolványt. egy részét helyszü utasítani.

A kongresszusi s den ülés után meg Kongreszeitung pe ven szöszertint köz

Óriási a

A kongresszus te Az átalakítás dr F rint készül. A nagy személyt fog tudni Comitée a kongre nácskozni, ugyanit zeti Alap is. Az e lyezve azok a terr frakciók képviselői

itt vannak a bizot helyiségek. A kong ködni az utazási i formációs osztály tivé irodája a Luzer ködik, amely a tó doni és jeruzsálem van szobát foglalt lom első éveiben e együtt egy szobá

három helyiség let bāt vettek igényt hatalmas szerveze hotel igazgatója ma gomlannak ilyen ne csak a Luzerner E kin Nemzeti Alap jészód irodái. A lln rendszeres pro A kongresszusi l igénybevétele célj nak, azonfelül kor gombljukba tüzhe

A megnyitó ülés nyole órák tart szédet a cionist Nachum Sokolow keznek az üdvözl nagy referátuma helyzetéről.

A második gyűltiz órák veszi l nőkválasztással. E róság jelentése k lasztások igazolás rion az executive cionizmus probl Ezután a politika vé elmut kongre referálai.

A délutáni ülés elnöke, dr Arthur kolónizáció elmut Ussiskin, a KKL tumot terjeszt el és problémáiról.

AUGUSZTUS 18.

460 delegátus, 300 ujságíró és több ezer vendég vesz részt a luzerni cionista világgongresszuson

Óriási apparátus dolgozik a legmodernebb technikai eszközök igénybevételével a kongresszus sikerén. A munkáspártoknak abszolút többségük lesz a kongresszuson

Luzerno, augusztus 17. A cionista világgongresszusra eddig 460 delegátus jelentkezett. Olyan szám ez, amelyet eddig egyetlen kongresszus sem tudott felmutatni. Ezzel a revizionisták kimaradása messzemenően ki van egyenlítve. Ehhez a számhoz hozzájárul még az Actionskomitéé 30 tagja, akik hivatalból tagjai a kongresszusnak. A delegátusok pártok szerinti megoszlása még nem ismeretes precízben. Eddig 413 delegátus megoszlása biztos. Eszedig:

Munkáspártok	210
Klacionisták A)	87
Klacionisták B)	47
Zsidó állampárt	4
Mizrachi	45
Polái Mizr. s prog. Mizr.	17
Jemeniták	8

A többi delegátusok a világlístaról kerülnek ki.

A delegátusoknak a fele is a munkáspártokhoz tartozik, amelynek így abszolút többsége lesz a kongresszuson. A jelenlegi koalíció (munkáspárt—Klial A) kétharmadrész többséggel rendelkezik.

Háromszáz lap küld tudósítót

A luzerni cionista kongresszus iránti érdeklődésre mi sem jellemzőbb, mint az, hogy eddig 300 ujság munkatársai kaptak sajtóigazolványt. A jelentkező hírlapírók egy részét helyszíre miatt vissza kellett utasítani.

A kongresszusi sajtóiroda ezévben is minden ülés után megjeleníti a buletint. A Kongresszeitung pedig héber és német nyelven szövegszerű közli az elhangzott beszéde-

ket. A Kongresszeitungot Palesztinába, Lengyelországba és Romániába repülőpostán küldik. Az ujságírók számára külön munkahelyiség áll rendelkezésre. Közvetlenül mellette telefon-szoba van berendezve külön fülkékkel, harminc telefon-állomással, ahonnan a külföldet lehet nappal és éjjel hírekkel kiszolgálni. Ezutal a kongresszust hangosfilmen is megörökítik. A készülékeket Benzion Felt mérnök hetek óta szereli. Az ő vezetése mellett javítják az üléstermek akusztikáját. A megnyitó ülésre, amelyre néhány ezer vendéget is várnak, akik számára természetesen nem lenne hely a kongresszusi teremben, kibérelték a luzerni városi színházat. A megnyitó beszédeket a színházba fogják közvetíteni.

A kongresszusi irodák néhány hét óta hiátellén tempóban dolgoznak dr Franz Kahn és Fritz Ullmann vezetésével, akik már sok sikerrel szervezték a háború utáni kongresszusokat. A szervezés munkájának megkönnyítése céljából a svájci szövetségi vasutak igazgatósága a vasutépület első emeletét bocsátotta az irodák rendelkezésére. Itt rendezkedtek be és itt dolgoznak a titkárok, személyzetükkel együtt kora reggeltől késő éjszakáig. A posta naponta zsákszámba hozza a leveleket, amelyeket néhány óra alatt regisztrálnak, beosztanak és megválaszolnak. Külön postahelyiséget is rendeztek be a luzerni főpostán kongresszusi pecséttel. A jegyek utáni érdeklődés óriási nagy. Különösen palesztinaiak jelentek ki óriási számban, akik biztonság okából a belépődíjat előre kifizették. Több ezer vendégre számoltanak.

Óriási apparátus dolgozik a kongresszus sikerén

A kongresszus termet teljesen átalakítják. Az átalakítás dr Fritz Ullmann tervei szerint készül. A nagy kongresszusi terem 1800 személyt fog tudni befogadni. Az Actions Comitée a kongresszus épületében fog tanácskozni, ugyanitt rendezkedik be a Nemzeti Alap is. Az első emeleten vannak elhelyezve azok a termek és szobák, ahol a frakciók képviselői tanácskozhatnak. Ugyanitt vannak a bizottságok számára tartott helyiségek. A kongresszusi házban fog működni az utazási iroda, könyvkereskedés, információs osztály és kávé büfé. Az exekutív irodája a Luzerner Hof szállodában működik, amely a tó tulsó oldalán van. A londoni és jeruzsálemi exekutív tagjai itt hatvan szobát foglaltak le. A cionista mozgalom első éveiben az egész exekutív Herzzel együtt egy szobában volt elhelyezve, később három helyiségre lett belőle és amikor tíz szobát vettek igénybe, már azt hitték, hogy hatalmas szervezettel állanak szemben. A hotel igazgatója maga is csodálkozik a mozgalomnak ilyen nagy kiterjedtségén. Ugyancsak a Luzerner Hofban helyezték el Ussiskin Nemzeti Alap és Leib Jaffe Keren Hajjeszód irodáit. A kongresszusi épülethez külön rendszeres propeller-járatot állítanak be. A kongresszusi látogatók a kedvezmények igénybevétele céljából igazolványokat kapnak, azonfelül kongresszusi jelvényt, amit a gomblyukba tűzhetnek.

A kongresszus napirendje

A megnyitó ülést augusztus 20-ikán, este nyolc órakor tartják meg. A megnyitó beszédet a cionista világszervezet elnöke, Nachum Sokolow fogja tartani, ezután következnek az üdvözlések, majd az elnöknek nagy referátuma a zsidó nép és a cionizmus helyzetéről.

A második gyűlés augusztus 21-én délelőtt tíz órakor veszi kezdetét a kongresszusi elnökválasztással. Ezután a kongresszusi bíróság jelentése következik a delegátusi választások igazolásáról, majd David Ben Gurion az executive tagja tart jelentést „a cionizmus problémáinak megvalósításáról.” Ezután a politikai helyzetről és az exekutív elnök kongresszusi periódusáról fognak referálni.

A délutáni ülésen a palesztinai exekutív elnöke, dr Arthur Rupin referál a cionista kolonizáció elmúlt huszonöt évéről. M. M. Ussiskin, a KKL direktórium elnöke referátumot terjeszt elő „a KKL teljesítményeiről és problémáiról”. Leib Jaffe, a Keren Hajjeszód igazgatója „Tizenöt év Keren Hajjeszód” címmel tart előadást. A kongresszusi periódus alatt elhunytak emlékének az esti ülésen fognak áldozni. Az emlékbeszédet Nachum Sokolow fogja tartani.

A további gyűléseken az eddigi diszpozíciók szerint lefolytatják az általános vitát, megválasztják a kongresszusi bizottságokat és vitát indítanak be „Héber kulturmunka a diasporában” című referátumról. Ugyancsak ezen idő alatt fogják megválasztani az exekutív, jelentést fognak tenni a bizottságok, amelyeknek javaslatai fölött lefolytatják a vitát és a szavazásokat. Ugyancsak ezen idő alatt megválasztják az Actions Comitéet, a kongresszusi bíróságot, a becsületbíróságot, a revizorokat és a Jewish Agencybe való cionista delegációt.

Kilenc nap alatt befejezik a kongresszust

A tervezett program betartásának sikere esetén remélik, hogy a kongresszus kilenc nap alatt, vagyis 20-ikától 28-ig be lehet fejezni.

Az Exekutív speciális jelentései helyett ezutal két terjedelmes általános jelentést fognak közzétenni. Az egyes részortok jelentéseit a kongresszus tagjai nyomtatásban kapják meg. Azt akarják, hogy az általános vita konstruktív jellegű legyen és az Exekutív működésének kritikája mellett meg fogják vitálni az összes olyan cionista problémákat is, amelyek nem tárgyai a külön referátumoknak. Kísérlet történik arra nézve is, hogy az állandó bizottságnak az exekutív megválasztására irányuló munkáját megkönnyítsék olyképpen, hogy a pártközötti tárgyalásokat közvetlenül a kongresszusi választások után, tehát a kongresszus összehívése előtt lefolytassák és lezárják. Amennyiben ezeknek a tárgyalásoknak pozitív eredményei lennének, az Exekutív megválasztását a kongresszus lezárása előtt néhány nappal eszedig a következő kongresszusi periódus munkaprogramjának meghallgatása után ejtenék meg. A vezetőség további szándéka még az is, hogy csak olyan javaslatokat enged a kongresszus elé terjeszteni, amelyeknek jelentőségük van. Minden más anyag, amelyet nem lehet az idő rövidsége miatt egy ilyen nagy testület előtt lebonyolítani, az új Aktions Comitée elé kerül, amely a kongresszus lezárása után haladéktalanul munkába lép. Szükség lesz hasonló okok miatt a bizottságok és albizottságok számát lecsökkenteni. Mindez a munkateljesítmény érdekében fog történni.

A kellemes és jó élet titkát

felfedezik azok a háziasszonyok, akik megveszik az első kanna Sphinx táblaolajat, mert a

„SPHINX”

táblaolajjal elkészített ételek sokkal izletesebbek, megtaláljuk bennük az első termés újdonságának friss ízét. Győződjön meg felülmúlhatatlan finomságáról, aromájáról, rendezten szállítójától egy kanna

SPHINX

táblaolaj-at

A Münchenben meggyilkolt Prudy Jenő apja a román államtól várja, hogy világosságot derítsen fia halálának körülményeire

Mi okuk lehetett a hitleristáknak, hogy eltegyék láb alól Prudy Jenőt?

Uj, augusztus 17. Az Uj Kelet (tud.) Beszámolt az Uj Kelet arról az országsszerte nagy feltűnést keltett tragédiáról, amelynek dr Prudy Jenő aradi cégvezető Németországban áldoztatott. Az ügy homályos és még mindig nem derült ki pontosan, milyen körülmények között halt meg Prudy dr Münchenben, ahová a Creditul Minier cégvezetői minőségben küldötte ki. Azok a híresztelések, hogy dr Prudy véletlen szerencsétlenség folytán vízbe fulladt, pillanatig sem állják meg a helyüket, sőt egyre megerősödik az a feltevés, hogy a szerencsétlen fiatalembert — ismeretlen ok miatt — eltették láb alól a Harmadik Birodalomban.

A tragikus véget ért Prudy Jenő szülei, akik néhány nappal ezelőtt érkeztek haza Lilléből, nyilatkoztak az egyik aradi ujságíróknak fiuk szerencsétlenségéről és azokról a titokzatos körülményekről, amelyek fiuk halálát megelőzték. Prudy Jenő miután megtelepedett a bajor fővárosban, szüleit Lillébe hívta, hogy közelebb legyen hozzájuk. Alig tartózkodtak azonban Lillében, amikor bekövetkezett a szerencsétlenség. Arról volt eleinte szó, hogy Prudy követni fogja szüleit a francia városba, erre azonban már nem került sor. — Feltűnt nekünk — beszélt el Prudy Jenő édesapja —, hogy fiam minden levelében hangsúlyozta: nem irhat bővebbet és mi sem írjunk neki, csak családi vonatkozású dolgokról. Junius elején azt tanácsolta nekünk, hogy térjünk vissza Romániába. Megállapodtunk, hogy ő Bazelben vár minket és együtt jön velünk egészen az osztrák határig. Julius 23-ikán indultunk el, de amint Baselt értünk, szörnyű előérzet vett rajtunk erőt. Ez az érzés még fokozódott bennünk, amikor nem volt a megbeszélte tállalkozón. Egyedül utaztunk haza Aradra.

Odahaza július 26-ikán sürgönyt várt a fiamtól, amelyben kért, hogy adjunk életjelt magunkról. Alig nyugodtunk meg kissé, amikor 28-ikán, már halálhírt kaptunk. Annyit mindössze: hogy belefulladt a Tegeree-tóba. Semmi egyebet.

— Fiam háziasszonya — meséli tovább a szerencsétlen apa — levelet írt nekem, amelyben közli, hogy Jenő 28-ikán elment főnöke fiával és nem tért még vissza.

— Egy másik eset pedig nagyon meggondolkoztatott. Julius 20-ikán visszaérkezett hozzánk Lillébe egyik fiainak küldött levelem, de másik borítékban. Egyik kollégájára felbontotta a levelet, — mint írta — azért, mert fiam nem volt a városban már akkor és tudni akarta, hogy kihez küldje vissza a levelet. Értelhetetlen volt annak az urnak a buzgósága. Életben volt-e vajjon akkor a fiam, vagy nem, ezt nem tudom. Ezután kaptam még egy sürgönyt a fiamtól, amint már mondtam, de ki tudja, hogy ő küldte-e?

— Ezzel a sürgönnyel késleltetni akarták talán a nyomozást, azok után, hogy nem tállalkoztunk Bazelben. Most pedig ölmkoporsóban kaptam vissza a fiamat összetört karra és lábbal.

— Tudom, hogy nem kelthetem életre többé a fiamat, de az állam kötelessége lenne közbenjárni és fényt deríteni erre a titokzatos ügyre.

Eddig tart Prudy Jenő apjának nyilatkozata. A titokzatos haláleset ügyében azonban semmi nem sikerült még tisztázni. Az hogy Prudy Jenő nem természetes halállal halt meg, ahhoz kétség sem fér. Egyelőre azt kell tisztázni a román hivatalos köröknek, mi okuk volt Hitlerének elteni láb alól Prudy Jenőt, aki mint cégvezető dolgozott a Creditul Miniernél Münchenben?

MOZGÓ MŰSOR:

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

11-kor matiné: Cleopatra. 2 lej. 12-kor misor: I. Barcarola. Fenbach zene. Fősz.: Gus. Uj Paarmounth Journal. 3 lej. Minden idők leghatalmasa. A Ben Hur testvér. Claudette Colbert. — Előle: Barcarola: 3.20, 6.20, 8.11.

SPORT

Oradean megkezdődött a Makkabi és NAC közös nemzetközi teniszversenye

Oradea, augusztus 17. Az Uj Kelet tud. Az utóbbi évek legnagyobbmezőnyű és legérdekesebbnek ígérkező nemzetközi teniszversenye kezdődött meg tegnap Oradean a Makkabi és NAC rendezésében. A versenyen a belföldi versenyzők kiválságain és a két rendező egyesület teljes gárdáján kívül számos külföldi versenyző indul. A verseny pénteken kezdődött és az első nap a következő lényegesebb eredmények voltak:

Férfi egyes: Van Zylén belga—Petrovics NSE 6:1, 6:2. Gábor U—Goldstein NAC 6:1, 6:0. Poulieff TCR—Steiner NAC 6:4, 6:4. Botz TCR—Gramma Mures 6:1, 6:0. Citta Gloria—Grád U 6:4, 6:3.

Női egyes: Dinah Ley angol—Arató Makkabi 6:3, 8:6.

A további versenyek folynak és azok részletes eredményeiről idejében be fognak számolni.

A cionista világkongresszus alkalmából a svájci Makkabi hatalmas sport-ünnepségeket rendez

Luzernből jelentik: Augusztus 20-án ül össze Luzernben a 19-ik cionista világkongresszus. A svájci Makkabi szervezet elhatározta hogy a világkongresszus alkalmából Luzernben Svájc valamennyi Makkabi egyesületének részvételével nagyszabású sport-ünnepségeket rendez. A sportünnepély a luzerni stadionban lesz.

Befejezéshez közeledik a budapesti főiskolás világbajnokság

Budapest, augusztus 17. A főiskolás világbajnokság versenyei az összes hátralevő sportágakban teljes gőzzel kerülnek elődöntésre. A tegnapi a következő sportágakban fejeződtek be a versenyek:

Távolugrás: 1. Tajima japán 752 cm, 2. Long német 739, 3. Harada japán 737, 100 m. női: 1. Wolasiewicz lengyel 12 mp, 2. Sanders angol angol 12,7, 3. Felner német 12,7 mp.

Díszkosz női: 1. Mauermayer német 44 méter 93 cm., 2. Speizikowa cseh 35,44.

Olimpiai staféta: 1. Anglia 3 perc 35,2, 2. Németország 3:32,2, 3. Csehszlovákia 3:33,8.

Kardespatbajnokság: 1. Magyarország, 2. Csehszlovákia, 3. Németország, 4. Ausztria. A döntő eredményei: Magyarország—Csehszlovákia 13:3, Ausztria—Németország 9:7, Magyarország—Németország 14:2, Csehszlovákia—Ausztria 10:6, Magyarország—Ausztria 14:2, Németország—Csehszlovákia 8:8.

Teniszben: Férfi páros döntő: Gabrovitz, Ferenczy magyar—Henkel, Denker német 2:6, 6:3, 6:4. Vegyespáros döntő: Henkel, Weber német—Ferenczy, Szapáry magyar 6:3, 6:0. A kosárlabda bajnokságban Németország 30:28, 13:7 arányban győzött Franciaország ellen.

A világbajnokságot Lettország férficsapata nyerte. 2. Lengyelország, 3. Magyarország, 4. Németország, 5. Franciaország.

Rugby-ban a francia és német csapatok tegnap újabb mérkőzést játszottak melyen a németek 5:3-ra győztek. A két csapat között megegyezéssel a világbajnoki döntőt ma játéza le.

Sparta—KAC barátságos labdarugómérkőzés lesz ma délután a városi sporttelepen. A mediási csapat keménykötést együttes, míg a KAC új játékosokkal átszervezte veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés délután 5 órakor kezdődik.

Az Universitatea Fagarasan 5:1 arányban győzött a Fagarasana ellen.

A KKASE ma este tartja kerti táncmulatságát a Calea Motilor 30. szám alatt levő Zsájon-kertben.

Több világhírű sportoló lemondott a berlini olimpiászion való részvételéről. Pécsből jelentik: a bécsi Der Morgen értesülése szerint a Németországban újabb fellángolt antiszemita heccet és katolikus üldözések miatt egyre több azon világhírű sportolók száma akik a berlini olimpiászion részvételéről lemondtak. Így többek között lemondta részvételét a kanadai és amerikai gyorskorcsolyázó csapat, amelyeknek tagjai között számos zsidó van, Ben Eastmann, az 1500 m. amerikai világrekorder, Den Ouden, holland világrekorder, minden idők legjobb hölgyuszója, Sach hadnagy, a modern pentation bajnoka, valamint több svéd akadálylovassportversenyző.

Megjelent a Magnolia Street második kötete. A Pharos könyvkiadó vállalat a jövő hét derekán szíjjelküldi Louis Gilding Magnolia Street című regényének második kötetét. A regénynek ez a része legkimerítőbb művészi teljesítménye az utolsó évtizedek elbeszélő irodalmának. A szenzációs mű megrendelhető előfizetésben az Uj Kelet könyvosztálya útján is.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ
ROMÁN NAUHEIM
TERMÉSZETES, PARANNA SZÉNÁVAS
RADIOAKTÍV, SÓ-VASAS FORRÁSVEZÉKEL

A CFR vonalain 50 százalékos kedvezmény. — Allandó katonazene. — Pausálárak az EUROPA utazási irodák útján.

BIZTOS GYÓGYHATÁS: szív- és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsuz, hólyaghurut és kimerülései idegesség esetén.

NŐI BETEGSÉG, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Elsőrendű szállodák. Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Uj, modern uszoda, napfényes strandal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig
Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: **Muschong Buziási Gyógyfürdő RT. Fürdőigazgatóság,** Buzias, (Banat) útján.

A Siegler-féle világhírű zsidó szintársulat erdélyi vendégszereplése

A közeli napokban kezdi meg erdélyi vendégszereplését Európa egyik leghíresebb zsidó szintársulata, a Siegler-féle jiddis művészegyüttes, amely Európa majdnem minden nagyobb metropoliszában egészen szokatlan sikereket aratott. A társulat primadonnája, Sevilla PASTOR asszony, akinek elragadó egyéniségéről és képráztaó művészetéről a legelőkelőbb bécsi lapok hasábas tudósításokat közöltek. Mellette a társulat divája, Erna SIEGLER aratott nap-nap után forró sikereket. Az együttésnek minden egyes tagja kiforrott művész és az előadások valóban a világvárosi színpadok nivóját érik el.

A Siegler-társulat repertoárján a legújabb jiddis szindarabok, operettek és prózai művek szerepelnek, de valamennyi között a legnagyobb sikerre tarthat számot a „Certificat nélkül Palesztinába” című énekes-revü, amely egymást váltó megrázó és humoros jeleneteivel a mai zsidó életnek és főként a mai Palesztinának eleven keresztmetszetét nyújtja.

A nagyszerű zsidó szintársulat augusztus 24-én kezdi meg erdélyi turnéját Sigheten, ahol körülbelül tíz estén keresztül fog játszani s azután sorra kerülnek Erdély összes többi városai.

KÖZGAZDASÁG

Ismét megváltoztatják a liszt-értékesítési és őrlési rendszert

Bucuresti, augusztus 17. Az új gabonaértékesítési és őrlési rendszer, amely az ország egész malomiparát hiteken át igazolomban tartotta, az újabb jelentések szerint nem lesz hosszú életű. Azok a módosítások, amelyek a kormány a paraszthalmok minőségének kritériumain eszközölt, már előre jelezték, hogy az új rendszer nem nyugszik szilárd alapon és azt a kormány sem tartja kielégítőnek.

Bucuresti hivatalos jelentés szerint ugyan-

is a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen Crista Simionescu és C. Munteanu osztályvezető igazgatók, a fogyasztási illetek referensei is résztvettek. Az értekezlet a gabonaértékesítési és őrlési rendszer újabb megváltoztatásának kérdésével foglalkozott, illetve azokat a teendőket vitatta meg, amelyek a malomosztályozás jelenlegi helyzete mellett a pénzügyi kormánynya várnak.

Ujabb behozatali engedélyek. Legutóbbi közlésünk óta a következő jelentősebb import-engedélyeket adták ki az illetékes hatóságok: Stefan Kallai, Timisoara 685.860 lej értékben Csehszlovákiából. — Industria Cucirini, Arad 900.000 lej értékben Csehszlovákiából. — Kawe, Timisoara 150.000 lej értékben Csehszlovákiából. — W. Scherg, Brasov 300.000 lej Csehszlovákiából. — Leitner Márton és Fiai, Oradea 500.000 lej értékben Csehszlovákiából. — Szmuk L., Sighet 75.000 lej értékben Csehszlovákiából. — Vartparonian, Bucuresti 1.200.000 lej értékben Csehszlovákiából. — Kawe, Timisoara 100.000 lej értékben Németországból. — Cucirini, Arad 1.115.000 lej értékben Németországból. — Testa, Cernaui 205.000 lej értékben Olaszországból. — Gea-Krayer, Timisoara 60.000 lej értékben Olaszországból. — Ita, Arad 1.625.000 lej értékben Olaszországból. — Texta, Timisoara 252.450 lej értékben Ausztriából. — Kawe, Timisoara 150.000 lej értékben Olaszországból. — Fadedpa 31.000 lej értékben Olaszországból. — Ita, Arad 675.000 lej értékben Olaszországból. — Kammerling, Bucuresti 1.300.000 lej értékben Angliából. — Wilhelm Scherg, Brasov 2.027.000 lej értékben Angliából. — Industria de Blană, Medias 109.600 lej értékben Olaszországból. — Wilhelm Scherg, Brasov 1.600.000 lej értékben Hollandiából. — Frajti Miess, Brasov 123.750 lej értékben Angliából. — Tertorn 2 millió lej értékben Svédországból. — Dr Ambrosi, Sibiu 250.000 lej értékben Angliából. — Uzina de Piele, Satumare 215.000 lej értékben Németországból. — Gea-Krayer, Timisoara 124.000 lej értékben Németországból. — Navalux, Timisoara 41.556 lej értékben Németországból. — Papp és Lévy, Sautmare 410.000 lej értékben Németországból. — Gea-Krayer, Timisoara 295.000 lej értékben Németországból. — Drogheria Royal, Cluj 900.000 lej értékben Németországból. — Industria Sârmei, Cluj 550.000 lej értékben Hollandiából. — Frajti Stollwerck, Brasov 95.200 lej értékben

Franciaországból. — CFR vezérigazgatóság 5.751.000 lej értékben Angliából. — Phobus, Timisoara 200.000 lej értékben Németországból. — Buhusi posztógyár 667.000 lej értékben Németországból. — N. Malaca, Bucuresti 3.488.000 lej értékben Németországból. — Feroremail 360.000 lej értékben Németországból. — Westen, Medias 210.145 lej értékben Németországból. — Phönix, Baia-Mare 157.500 lej értékben Németországból. — Hansa Románá 220.500 lej értékben Dániából. — Industria Lánei, Timisoara 400.000 lej értékben Angliából.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, augusztus 18.

Bucuresti. 20.15: Romanov négyes. 20.45: Rádiózenekar. 22: Hírek. 22.20: Lemezek. Budapest. 12.30: Közvetítés a dunai felvonulásról. 1: Az Operaház zenekari hangv. Beethoven: Egmont nyitány, Mozart: Esz-dur szimfonia, Csajkovszkij: Hegedűverseny. Svendsen: Karneval Párizsban. 4.50: Hanglemezek. 6: Közvetítés a főiskolai világbajnokságról. 7: Cigányzenekar. 7.20: Csevegés. 7.55: Zenekar. 10: Cigányzene. 11: Jazz. Utána hírek. Bécs. 15.40: Fuvószene. 20.40: Hangverseny Salzburgból. 22.35: Szimf. hangv. Berlin. 24: Szórakoztató zene. Varsó. 22.20: Katonazene. Lipse. 19.30: Táncest. Milánó. 20.40: Opera. Róma. 20.40: Szimfónikus hangv. Prága. 19.15: Hangverseny. 22.45: Tánczene. Pozsony. 17.55: Magyar adás. Kassa. 21.15: Szlovák népdalok. Osló. 20: Hangverseny-nyitányok.

Belgrád. 23.30: Táncclemezek. Hétfő augusztus 19. Bucurest. 20.15: Kamarazene. 21.45: Dalc. est. Mozart, Rossini művei. Budapest. 6.45: Torna. 10: Hírek. 12.05: Postászenekar. 5.20: Dalc. 6: Előadás. 7.40: Trió. 10.40: Hanglemezek. 8.10: Katonazene. 11.15: Cigányzene. Bécs. 17.05: Hangverseny. 20: Bécsi operettek. Berlin. 20.30: Beethoven műveiből. Breslau. 22.30: Rádiózenekar. Sarasate, Puccini, Schubert, Dupont, Kremser, Strauss műveiből. Lipse. 20.10: Szórakoztató zene. Varsó. 20.10: Operakettősök és áriák. 21: Rádiózenekar. Milánó. 20.40: Szimfónikus hangverseny. Róma. 20.40: Lehár-operett. Prága. 19.25: Schrammel-zene. Beronnüster. 20.40: Költemények.

APRÓ HIRDEZÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, rendszeres betétvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 10 lej. Aláírással rendelkező 50 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előre fizetendő. Hirdetés leveleit csak egy továbbíthatunk, ha portó díjat mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel követség széleskörű összeköttetéssel rendelkező „Marea” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

3 szobás, komfortos lakás kiadó. Motilor 54.

Házvezetőknök, anyahelyettesnek vidékre is ajánlunk gyermekszertető, főzni tudó, izlethez s ertő komoly, jömegejelenésü urileány. Cim a kiadóban.

Izraelita vallásu, füszeressegéd, garanciaával azonnalra felvétetik. Ajánlatok Blütner Márton, Toplița küldendők.

Iskolás gyereket Oradean lakó orth. izr. uricsalád teljes ellátásra vállal. Ratzersdorfer Artur né, Cluj, Xenopol 5.

Üvegszakmában járatos, fiatal üvegességéd felvétetik. Ajánlatokat Gerendes, Satumare cimre.

Diáklány 12 éves korig uri családnál kosztot és teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Intelligens zsidóleány, német, román nyelvtudással, gyermek mellé állást cserélne, aibőbb osztálynak tanítását vállalná. Érdeklődni Schwartz Náandorné, Targu-Mures, Str. Călarasilor 17.

Perfekt vasalónő házhöz menne napi 60 lejért. Cim: Szabó Mancsi, str. Ilie Maccelaru 13.

41 éves intellektuel, aki Palesztinában akar letelepedni, házasság céljából megismerkedne hozománytal rendelkező, háziasan nevelt, intelligens, szép urileánnyal. Érdeklődés leveleket: Frenckel Bucuresti, Cuza Voia 22, továbbít.

Elvállalok timisoarai zsidó liceumba járó diákok teljes ellátással. Zongora használat. Tanulást 7 és 4 osztályba járó fiam ellenörzik. Köser háztartás. Dr Winkler Ferencné, str. Eroina Teodorou 3.

Palesztinába készülőknek angol leckéket adok gyors és alapos módszerrel, ugyszintén román nyelvre oktatók jutányosan H. Leonid tanárjelölt, Cluj, str. N. Jorga 3., fél-emelet 14.

Román-német levelezőné keres alkalmazást. Jelige: „Perfekt”.

Egy esetleg kettő felsőbb iskolai urilányt teljes ellátásra felvesz zsidó uri család. Str. Goga Octavian No. 7, I. em. 7. ajtó. (Reg. Maria liceum melletti Státuspalota.)

A tihutai nyaraló vezetőnéje iskolás gyerekeket koszt, ellátásra felvesz. Érdeklődni Fränkel, str. Baritiu 16.

Eladók modern telehálók, kombinált berendezések, fotelek, róciamiék legfinomabb kivitelben, Str. David 3, Múasztalos.

Csigalépeső, öntöttvasból, három méter magas, eladó. Cim: Str. Aurel Vlaicu No 3.

HIDETES AZ ÜZLET LELKE; HIRDESEN AZ UJ KELETEN

A P... és

A cenzurát életbe, hogy meg a féltel talyellenes ig Ezzel szem szélsőségesen után a legdur makat szörja anélkül, hogy milyen kivetn Mig enyhe l erdélyi kisebb helységnevet napra a szób runca Vremii is összejüközé deletek valam Isten tudja mányak ezzel ért hagyja az lap hasábjaíró járattal metely amely cenzura ügyész után ki Csak nem az nak, mint Vaia ta ifjusággal, a gyerekek, m mi hasábjaím talan, naiv és kamese, de má nyomtatott bet varázsa és hit nyomtatott bet ca Vremii érelt abszurdumait ni.

Vártuk, hogy egyszer a cenzu lesz az újság s ami legutóbbi s is több a sokná rait surlója. Ime beszéljen cikk szószentüti „Egy bukoviá E. Botozat, amelyet őgnék Sokat törtük jük-e a tudósítás Hosszu fejtor hogy közöljük B Ime:

A mult hét el felfedeztek egy amelynek tulajd ten — Jehova h Arról van szó tény leányt t előbb speciális t tük őket.

Husukat vend és fogyasztották Ez a tény ször nek tetszik nekü Az az álláspo miszternek sürgő nia, amely leszó Eddig a cikk, az elképpedéstől, Mikor fogja m az ügyészt és a feleljenek az ill

London, auguszt jelentjük, hogy J kínai banditák álta nem erősítették most a Reuter-üg ből, hogy Jones hivatalosan is meg

Megerősít ujságíró

London, auguszt jelentjük, hogy J kínai banditák álta nem erősítették most a Reuter-üg ből, hogy Jones hivatalosan is meg

Megkezdő kai had

Newyork, auguszt állam területén ma rikai hadsereg nag során 400 mérföld 500.000 tiszt és köv ereken, amelyek

inclemezek.
 augusztus 19.
 Kamarazene. 21.45: Dal-
 művei.
 orna. 10: Hírek. 12.05:
 Dalest. 6: Előadás. 7.40:
 zetek. 8.10: Katonazene.
 verseny. 20: Bécsi ope-
 thoven műveiből.
 rádiózenekar. Sarasate,
 pont. Kremser, Strauss
 akoztató zene.
 akettősök és áriák. 21:
 fonikus hangverseny.
 r-operett.
 rammel-zene.
 0: Kötetmények.

A Porunca Vremii és a cenzura

A cenzurát állítólag azért léptették életbe, hogy ilyen módon akadályozzák meg a féktelen nemzetiség, vallás és osztályellenes izgatást.

Ezzel szemben a Porunca Vremii című szélsőségesen antiszemita napilap nap-nap után a legdurvább és legotrombább rágal-makat szórja az ország zsidó lakosságára, anélkül, hogy a cenzor vörös ceruzája bár-milyen kivételt is találna benne.

Míg enyhe kihágásért — ha például egy erdélyi kisebbségi lap magyarul ír le egy helységnevet — akár be is tiltják néhány napra a szóbanforgó lapot, addig a Po-runca Vremiinek szabad naponta tizszer is összeütközésbe kerülnie a cenzura-rendeletek valamennyi szakaszával.

Isten tudja csak, mi célja van a kormány-nak ezzel a kétféle bánásmóddal. Mi-ért hagyja azt, hogy a szóbanforgó navi-lap hasábjairól olyan durva hazugsághud-járatlalt mételeyezze meg a közvéleményt, amely cenzura és ostromállapot nélkül is ügyész után kiált?

Csak nem az az álláspontja a kormány-nak, mint Vaidának volt egykori a gárdis-ta ifjúsággal, hogy „hadd játszanak csak a gyerekek”, mert az, ami a Porunca Vre-mii hasábjain megjelenik ugyan komoly-talan, naiv és fantasztikus, mint egy daj-kamése, de minden csak nem játék. A nyomtatott betűnek még mindig nagy a varása és hitele és igen sok ember a nyomtatott betűn keresztül még a Porun-ca Vremii éretlen bodorságait és vaskos abszurdumait is készpénznek képes ven-ni.

Vártuk, hogy mikor elégtel meg ezt egyszerű a cenzura. Ehelyett egyre vadabb lesz az ujság hangja. Az a cikk azonban, ami legutóbbi számában jelent meg, még-is több a soknál és már az örültség hatá-raiit surolja.

Ime beszéljen önmaga helyett az idézett cikk szerzőjéről fordítása:

„Egy bukovinai munkatársunk, Vasile E. Botezat, olyan tudósítást küldött, amelytől égnek áll a hajunk szála.

Sokat törtük a fejünket, vajjon közöl-jük-e a tudósítást a lapban.

Hosszu fejtörés után, úgy döntöttünk, hogy közöljük Botezat cikkét.

Ime:
 A múlt hét első napjaiban Cernautiban felfedeztek egy emberhus mérszártséket, amelyek tulajdonosai — számszerint he-ten — Jehova hívei voltak.

Arról van szó, hogy tizennyolc keresztény leányt transzirozta szét, miután előbb speciális módszerrel csapdába ejtet-ték őket.

Husukat vendéglőkben vásárolták meg és fogyasztották el.

Ez a tény szörnyűségeen valószínűtlen-nek tetszik nekünk.

Az az álláspontunk, hogy a belügymi-niszternek sürgősen nyilatkozatot kell ad-nia, amely leszögezza a tényeket.

Eddig a cikk. A toll megáll a kezünkben az elképpedéstől, hogy ezt is lehet.

Mikor fogja megbizni a belügyminiszter az ügyészt és a vizsgálóbírókat, hogy azok feleljenek az ilyen kérdésekre.

Megerősítik Jones angol ujságíró meggyilkolásának híré

London, augusztus 17. Lapunk más helyén jelentjük, hogy Jones angol ujságírónak a kínai banditák által való meggyilkolását még nem erősítették meg. Ujabb jelntés szerint most a Reuter-ügynökség azt jelenti Peking-ből, hogy Jones ujságíró halálának híré ma hivatalosan is megerősítették.

Megkezdődtek az amerikai hadgyakorlatok

Newyork, augusztus 17. (Rad.) Newyork állam területén ma veszik kezdetüket az amerikai hadsereg nagy hadgyakorlatai, amelyek során 400 mérföldnyi frontot állítanak fel, 500.000 tiszt és közlegény vesz részt a manő-vereken, amelyek augusztus 31-ig tartanak.

A nők ismerik a szép haj csodálatos varázsát

Igaz hogy a bájos arc, a csinos alak döntő fontosságu a nő szépségének megítélésénél. Azonban csak a csodálatosan ápolta haj emeli ki tökéletesen a szépséget. S ezt nagyon jól tudja minden nő, ezért ápolja haját helyesen, azaz Elida Shampoo-val.

Ha Elida Shampoo-val ápolja haját mindig illatos, puha, csodálatosan szép és fényes lesz. Haját kedve szerint, könnyen rendezi el és a hullámok tovább tartanak.

KAMILLOFLOR

Special Shampoo szőke haj számára, a hegyikamilla virágkivonatának felhasználásával készült. Hetvenszeresen sűrített tömény kivonat.

BRUNETAFLO

Special Shampoo sötét haj számára, a sötét színű haj legjobb szepítő és ápoló szerét Hequil-t tartalmaz.

ELIDA SHAMPOO

Védőügyvédje rejtegette Coroiut a hatóságok elől?

Megvizsgálják a bandita elmeállapotát, mert az a feltevés, hogy nem beszámítható

Botosani, augusztus 17. Az Uj Kelet tud. Coroiu néhány napos kiruccanása a botosani börtönből még mindig hasábjakon foglal-koztatja nemcsak a romániai, de a világsajtót is. Visszatérése óta Coroiu állhatatosan nan-goztatja, hogy más céja nem volt a szökéssel, mint az, hogy megmutassa a hatóságoknak, hogy akkor szöki meg, ráikor akar. Az egész időt egyrészt szeretője rokonainál, másrészt a közeli erdőben töltötte.

A hatóságoknak az a feltevésiük, hogy Coroiu szökése után egy olyan személynél idő-zött, akit a hatóságok egyelőre vonakodnak megnevezni és aki magas rangja miatt nem adott engedélyt a hatóságoknak a házkutatásra. Valószínű, hogy a hatóságok Coroiu ügyvédjére, Mánástireanu ügyvédre céloz-nak, mert tudvalevőleg ő volt az, aki a ház-kutatásra jött rendőrséget azzal küldte el, hogy hozzanak ügyességi engedélyt.

Coroiu egyébként, hogy Ursache volt börtönigazgatónak pénzt adott volna azt állil-ja, hogy Ursache pénz nélkül is méltányo-san bán a foglyokkal, holott Zorile tudni-véli, hogy Coroiunak 100 ezer leje volt a börtönben, tehát minden lehetősége megvolt arra, hogy kényelmes életet biztosítson ma-gának.

A tanuk az ügyészségen azt vallottak, hogy Coroiu egy alkalommal a következő-ket mondotta Ursachénak: amíg maga a börtönigazgató, nem szököm meg, különben akkor szököm meg, amikor akarok. Való-ban így is történt, mert Ursachét augusz-tus 8-ikán elmozdították állásából és hiva-tali teendőit Popa irnoknak adták át. Fizen-kettedikén megérkezett Tabarnac, az uj igazgató, Coroiu pedig ugyanaznap éjjel megszökött.

Coroiunak persze most korántsincs olyan jó dolga, mint eddig volt. Tegnap reggel szivroham érte utól a börtönben. A bandi-tának ugyanis harmadfoku szifilise van, aminek következtében tegnap erősen váltakozó kedélyállapotba volt. Egyik órától a

másikba csapott át a féktelen jókedvből, szinte letárgiába.

Tegnap éjjel végre kézrekerült a Coroiu-val együtt megszökött Simniceanu is, akit teljesen kimerült állapotban fogtak el a blandesti erdőben. A katonát azonnal Bo-tosinba szállították és bebörtönözték. Sim-niceanu azt állítja, hogy úgy ő, mint vezéro az utóbbi napok eszései miatt adták meg magukat, mert lehetetlen volt a rablóbanda

ujbóli szervezése. Coroiu most nemcsak a polgári bíróságok előtt fog felelni tetteiért, de valószínűleg ka-tonai bíróság elé is állítják, mert egy aktív katonát dezertálásra birt rá.

Hacsak meg nem menekül az igazságszol-gáltatástól, mert a hatóságok állítólag meg akarják vizsgáltatni elmeállapotát. Az a vé-leményük ugyanis, hogy Coroiu nem beszámítható.

Egész Amerikában óriási részvétet keltett Willey Post és Will Rogers amerikai pilóták tragikus katasztrófája

A walesi herceg és Charlie Chaplin is mélységesen gyászolják a tragikus véget ért pilótákat

Newyork, augusztus 17. A világhorú ame-rikai repülő: Willey Post halálával kapoco-ltban utólag az amerikai távirati ügynök-ségek azt közlik, hogy a világhírű amerikai repülő Fairbanks felé tartó útjában ütköz-ben leszállt, hogy a zeszakimóktól az utirány felől érdeklődjék. A kérdezösködés után a pilóta újra felszállott, de alig husz méter magasságból gépe egy töba zuhant. A zuh-nás következtében a gép teljesen összetört és egyrésze a vízben uszott. A pilóták holt-testeit azonnal kiemelték a roncsok alól és a point-barrowi kórház halottas-házába szál-lították. Roosevelt elnököt mélyen lesujtotta a katasztrófa, mert Willey Post repülőaír-sa, Will Rogers jóbarátja volt az elnöknek. Általában az egész amerikai sajtó mély

részvételt ir Willey Post és Will Rogers tragikus haláláról. Közlik a walesi herceg levelét, aki Will Rogers tragikus halálával kapcsolatban mély megrendülésének adott ki fejezést. Charlie Chaplin, akinek Rogers szintén benső barátja volt, gyásza jeléül huszonnégy órára bezárta stúdióját.

Rosson amerikai pilóta ma megérkezett Point-Barrowba, repülőgépre tette Willey Post és Will Rogers koporsóit. Brosson ma reggel Newyorkba repült a két pilóta holt-testével.

Bucuresti jelentés szerint Caranfil légügyi alminiszter részvétáviratot küldött Willey Post özvegyének. A kitünő amerikai pilóta birtokosa volt a Virtutea Aeronantica rend-nek.

Istenkeresők a kárpátok alatt

A MÁRAMAROSI CHASZIDIZMUS REGÉNYE

IRTÁ: SCHÖN DEZSŐ

(51)

— Mondjal egy mesét — kérlete az anyját.

Milyen szépen mondja ez a kis öreg azt a szót, hogy: mese — állapította meg a rebecn. Látszik rajta, hogy egész nagy dolgokra termett. Már is úgy lelkesedik, mint egy felnőtt ember. Eszébejutott a pészach előtti jótékonykodásról szóló mese, melyet a férje mondott el neki az este, amikor magukra maradtak. Mesélni kezdett:

„Régen, nagyon régen, élt Jeruzsálemben, a szent városban, egy nagy rabbi. Szent volt a rabbi és vallásos és istenfélő. Igazi caddik volt. Majdnem olyan nagy rabbi volt, mint a te édesapád. Jeruzsálemben akkor az volt a szokás, hogy a rabbi ilyenkor, pészach előtt pénzt osztott ki a szegények között, hogy mindannyian előkészülhessenek innepükre. Élt abban az időben Jeruzsálemben egy nagyon vallásos chaszid, aki olyan szegény volt, hogy egész héten át nem volt a házában mire „majcít” mondani. Ez a chaszid annyira szerény volt és szégyenlős, hogy az emberek jóformán nem is vettek tudomást létezéséről. Így fordulhatott elő, hogy amikor a rabbi innep előtt a szegények között szétosztotta az adományokat, bizony meglepedezett erről a chaszidról. Amint közeledett az innep, megszólalt a szegény chaszid felesége és megszólaltak a gyermekei: „Mi lesz most velünk? Tán nem fogunk arra kényszerülni, hogy — Isten ments és őrizz — „chómece”-et együnk pészachkor? Erigy, apánk, csinálj valamit és szerezz nekünk innepre valót.” Mit tehetett a szegény chaszid? Ugy sirt szegény, hogy patakokban ömlöttek könnyei, könyörgött és rimázkodott és imája felszállt a Mindenható trónusa elé. A Teremtő szörnyű haragra lobbant a város iránt, amiért így magára hagyta ezt a jámbor embert s úgy határozott, hogy ennek a bűnös városnak még az emléket is elpusztítja. Ekkor előállt Eljáhu, a próféta és így könyörgött: „Mindenható, kegyelmes, hosszantűrő Isten! Ne pusztítsd el néped és birtokod. En lemegyek a földre és gondjaimba veszem ezt az embert, mert nem bűnös módon és rosszindulatból hanyagolták őt el, hanem az ő végtelen szerénysége miatt.

„A szegény chaszid szomorúan mendegélt a jeruzsálemi utcákon. Istenem — gondolta — honnan vegyek mácsot, honnan vegyek húst és bort? Itt az innep és nekem nincs semmi...” Amint így mendegélt, szörnyű nekibusulásában, szembe jön vele Eljáhu, a próféta. Kezefogtak és akkor azt kérdezte a szegény chaszid a prófétától: „Kit keresel, testvér, ebben a városban?” Mire a próféta azt válaszolta: „Nincs egy ember, akit asztalához ültessen, kérlek szépen, végy az innepre a házába és én meg foglak jutalmazni.” A szegény ember örömmel válaszolt: „Nagyon szívesen látunk, csak mondd meg a neved, hadd tudjalak megbecsülni.” A próféta azt mondta: „Rabbi Niszim Hámicri a nevem, vedd el kérlek tőlem ezt a pénzt és készítsd el annak rendje és módja szerint az innepet.” A szegény chaszid hazament és vígan ujságolta a feleségének, hogy mi történt vele. Lelkére kötötte az asszonynak, hogy nagyon tisztelje ám vendégét, mert tekintélyes ember és az arca is úgy sugárzik, mint egy mennybéli angyalnak. — Elkövetkezett az innep előnapja. Ekkor azt mondta a chaszid a feleségének: „Megyek és megnézem, mi van a vendégemmel.” Kiment a chaszid az utcára, kereste vendégét, érdeklődött az embereknel: „nem láttátok-e Rabbi Niszim Hámicrit?” De senkisen tudott róla. Mindannyian azt mondták: „Nem tudunk róla, nem hallottunk róla.” A szegény chaszid tüvé tette az egész várost és amikor minden fáradozása hiábavalónak bizonyult, így fakadt ki: „Most már tudom, hogy az én vendégem nem volt közönséges földi halandó, hanem maga Eljáhu próféta beszélt velem személyesen. S csak azért nevezte el magát Rabbi Niszim Hámicrinek, mert velem is csoda történt, mint őseinkkel, amikor Egyiptomból kivonultak.

„Pészach éjszakáján pedig szörnyű álma volt Jeruzsálem rabbijának. Álmában egy alak jelent meg előtte, fojtogatni kezdte és azt kiáltotta: „Miért feledkeztl meg a szegény chaszidról? Majdnem elveszejtetted az egész várost. Tudj meg, hogy nagyon fellobbant ellenetek az Ursten haragja és csak Eljáhu próféta mentett meg benneteket a biztos pusztulástól.” — Jeruzsálem rabbija elment reggel a szegény chaszidhoz, könyörgött, hogy bocsásson meg, hogy imádkozzon mindannyiuk életéért. Akkor fogadta meg Jeruzsálem rabbija, hogy élete végéig kutatni fog a szegény emberek után, hogy elláthassa őket pészach előtt mindenkel, amire az innepre szükségük van.”

Chánele a rebecn megcírógatta a kis Jójis arcát. Ragyogó szempár nézett rá. Táva maradt a gyermek szája, olyan áhitattal szívta magába a mesét. Őh, jeruzsálemi rabbi, szent chaszid, tüzes szekéren robogó próféta, aki le- és felszáll az égből... A mese valósággal lenyűgözte és hatalmába kerítette.

Chánele férje fejtegetéseire gondolt, amit a mesével kapcsolatosan elmagyarázott. Reb Lipe innen szár-

maztatja a „kimche depiszche” formájában az egész világon intézményesített pészach előtti jótékonykodást. Innen és sok más esetből és tapasztalatból és szent idézetből meríti azt a meggyőződését, hogy az ember sohse adhat annyit, hogy az összes követelményeknek eleget tenne. Pedig az ő férje sokat ad, — mindenét adja.

Chánele tudta, hogy a férje kapja egész Maramuresben a legnagyobb pénzespostát. Egyizben megkérdezte Reb Usert, a gabbet, vajjon mennyit tesznek ki évente a postán érkező pénzek, mire Reb User azt mondta, hogy körülbelül száznegyvenezer forintot. De Reb User rögtön megbánta, amiért elszólta magát és könyörgött a rebecnnek, hogy a rabbinak ne tegyen erről említést és egyáltalán ne beszéljen vele pénzdolgokról. Tudta, hogy a férjének a hivek személyesen is rengeteg pénzt adnak, de férje nem nézi szívesen, ha pénzt hagynak neki. Minden alkalommal szabadkozik, hogy a hívó csak vigye haza pénzt, bizonyára szüksége van rá. A hivek így inkább postán küldenek, mert azt át kell vennie. Chánele azt is tudta, hogy férjének hosszú listája van arról, hogy hány családnak küld hetenként hat, nyolc és tíz forintot és hány családnak küld pénzt idegen városokba és Palesztinába. S a házában sem tarthat semmit. Állandóan ötven-hatvan embernek kell főzni és ha reggel megsütik a kenyert, délután már alig van belőle, mert a bócherek kilopják. De nem csak a kenyert lopják el, hanem kifejlik a teheneket is és amikor a szakácsné és a cseléd belépnek az istállóba, a két tehén, amely az eladó garanciája szerint naponta 32 liter tejet kéne adjon, egyetlen pohárnyi tejet sem ad. A rebecn kezdetben panaszkodott emiatt a rabbinak, a rabbi azonban mulattatta a dolgot és szemelláthatóan élvezte a bócherek csinytevéseit.

Reb Lipének sajátos elgondolásai voltak a sorsról, az értékekről és az élet különböző jelenségeiről. Életének legnagyobb öröme az volt, hogy adott. Jótékonykodott vallási parancsból, jótékonykodott emberi érzésből és jótékonykodott magáért a jótékonykodásért. A jótékonykodás olyan gyönyört nyújt számára, amiben csak kivételes embereknek van része. A jótékonykodást az egyik legfőbb erénynek tartotta és ezt szeretett mesterétől, a szanzi rabbitól tanulta. Reb Lipének széles koncepciója volt a jótékonykodásról és szeretete volna feleségét is magához emelni, hogy közös harmóniában, az elhivatottság eszményi magasságu platformján dolgozhassanak.

Chánele belátott férje lelkébe. Magáért nem is aggodott. A lányokkal se volt gondja, — de mi lesz az ő kis Jajlisával?

Chaszid rabbi szellemi örökséget hagy a gyermekeinek. Idősebb fiára hagyja a trónt és a hiveket. De ezt az örökséget nem lehet felosztani, még a materiális örökség, a ház és a könyvek is a dinasztia folytonossága érdekében rendszerint a trónutód tulajdonában maradnak. Amíg más fejedelmi családoknál civilista, főhercegi rang, nagy tekintély és előjogok szállnak a trónutód testvéreire, — addig a chaszid-rabbi gyermekei, apjuk halála után nem maradtak pozícióban, legfeljebb arra formálhatnak jogot, hogy girhes lóval rojják az országutakat és a jótékonykodó zsidók, mint jobb koldusnak, az átlagnál valamivel rendesebb pénzdarabot csuszassanak a kezükbe...

Nem, nem — riadt meg a rebecn ettől a lehetőségtől — ennek nem szabad bekövetkeznie. A csupasz gondolatától is végigborzongott rajta a hideg. Igyekezett rémlátásait elhessegetni. Reb Lipe — próbálta a rebecn tovább fűzni a gondolatot — szellemi örökséget fog hagyni gyermekeire, de ebből az örökségből az ő Jajlis fiának sem szabad kimaradnia. Elvégre a férje sem legidősebb fia Reb Zálmen Lájbna, mégis őt ültette a sigeti rabbiszékebe... Ő is erre teszi rá életét és ezen fog dolgozni, majd előkészíti a dolgot és Jajlis fog a sigeti rabiszékbe ülni...

Hirtelen magához szorította a gyermeket és fülébe sugta: — Te leszel a sigeti rabbi, de ne mondd meg senkinek.

A gyermek nézte anyja borús arcát, de nem szólt semmit. A rebecn tüneményes gyorsasággal leszállt az ágyról, ruhát vett és papucsot, kézenfogta kis összeküvő cimboráját, a tejes konyhába vezette, hogy imádkozzon vele és reggelit adjon neki.

NEG Y V E N H A R M A D I K F E J E Z E T

A szentek nem úgy születnek, mint más egyszerű emberek. A nép nem is tudja elképzelni, hogy az ő szentjei úgy jöhetnek erre a bűnös világra, mint a többi közönséges halandók. A nép természetfeletti dolgokat és csodákat lát szentjeinek születésében éppúgy, mint életében és működésében. Mesélni tud arról, hogyan jutott észébe az Örökkévalónak a földre küldeni ezeket a szentéletű férfiakat és hogy a gondviselés letekint a magasságból, bevilágítja a szentek éltutját, hogy működésük

az egész embriség javára szolgáljon.

A zsidó legenda két embert választott ki és emelt a legmagasabb polcra: Chánocht és Eljáhut, a prófétát. A zsidó legenda úgy tudja, hogy ők ketten élvé szálltak fel a mennyekbe. A prófétáról apró részletességgel azt is elmeséli, hogy rendes embri alkatával, húsból és vérből való testével szállt fel az égbé „tüzes szekéren robogva”. A chaszid-legendáknak is megvannak a maguk ember-angyalai. A legenda egyetlen embert méltaltott erre a szerepre: Reb Ávrumot, a nagy mezricsi maggid egyetlen fiát, akit a legenda röviden „der má-lách” — az angyalnak nevez.

Reb Ávrum rövid élete az egyéni tragikum súlyos bélyegét hordja magán. Abban a rövid harminchat esztendőben, amit a földön töltött, ellentmondásba került családjával és a praktikus chaszidizmussal. „Heteken át bőjtölt — írja róla a chaszid krónikás — ki akarta ölni magából teljesen a durva, anyagias vágyakat. Amikor az apja megnősítette, kikelt magából és fennhangon kiabálta: „Mit akartok tőlem, hogy bírok én annyira leereszkedni, hogy egy asszonnyal éljek?” S csak azért tett túl az undorán, hogy eleget tehessen a tóra első parancsának. Egész nap a szobájában ült, bezárkózott, az emberek félték az arcába nézni. Az apja szeretete volna, ha átveszi az egész mozgalom vezetését és elfoglalja azt a trónt, amelyet ő örökölt Bál Sémától. Viszont Reb Ávrumtól semmi sem állott távolabb, mint a trón és a vezéri hajlamok...”

S a chaszid legenda színes fátyola, mely bevonta Reb Ávrum Hámálách életét, száz esztendővel később ráborult unokájára, Reb Burechl Wizsnitzerre. Ugyancsak egyetlen fia volt apjának s születésének okát és körülményeit legendák ködöbe burkolták. „Egy esztendő telt el esküvője után — mesélték a chaszidok — anélkül, hogy Reb Burechl hozzányult volna a feleségéhez. Egy esztendő múlva tudódott ki a dolog, az asszony panaszkolta el az aposának. Reb Mendele Wizsnitzer kérdőre vonta ezért a fiát, mire az a következő felvilágosítást adta: „Az esküvői szertartás idején, amíg a baldachin alatt álltam, megfigyeltem, hogy a nagy tulongás miatt az egyik tanu elfordult, nem hallotta a hangomat, miközben elmondtam a „háre át” szöveget”. Másnap este Reb Mendele Wizsnitzer szobájába invitáltak tíz embert és megismételték az esküvői szertartást. Egy esztendővel később megszületett Reb Burechl Wizsnitzer legidősebb fia és az elsőszülöttet még tizenegy gyermek követte...”

Akárcsak nagyapja, Reb Ávrum Hámálách, Reb Burechl Wizsnitzer sem akart apja örökébe lépni, viszont az ő helyzete súlyosabb volt. Nagyapja — a legenda szerint — megtagadta az apját és kijelentette, hogy nem ismeri el húsból és vérből való apját, csak „irgalmas és könyörületes, élő atyát” ismer. „De hiszen örökséget kaptál tőlem!” — mondta akkor az apja, mire Reb Ávrum kijelentette: „Lemondok az örökségről”. S a legenda szerint abban a pillanatban a házban lévő holmik közül néhány darab tüzet fogott és elégett. Csakhogy az unoka, Reb Burechl Wizsnitzer nem szakíthatta meg olyan könnyen a multtal való kapcsolatokat, ő nem likvidálhatta olyan könnyen a do'got. Reb Ávrum óta száz esztendő telt el, közben az örökség gyarapodott és a nagy örökséggel együtt az udvartartás gondja is Reb Burechl nyakába szakadt. Az ő magartartásától sok család kenyere függött és ezek bizony mindent elkövettek, hogy ne kerüljenek az uccára. Forgott a szászestendő kerék, a lendület elkapta Reb Burechl és magával sodorta s a kenyeriket-féltő chaszid-intendánsok gondoskodtak arról, hogy a hatalmas kazán lendítősíja eljuttassa a szükséges energiát a legdifferenciáltabb munkahelyekre is...

Reb Burechl Wizsnitzer tragikus életének legmegrendítőbb mozzanata az a mód volt, ahogyan behajszolták az immár mesterséggé aljasított chaszid-vezérszékbe. Ő, aki a chaszidizmusból magasabb eszményt látott, nem akart harcokat folytatni. Területi engedményeket tett jobbra is, balra is, csak ne keljen haragot tartania senkivel sem; csak ne nézze rossz szemmel működését senki. S mi volt ennek az engedékenységnek az eredménye? Legidősebb fiát elküldte Maramuresba, familiájának őshazájába, ahonnan csendőrékkel kergettek ki. Maramuresi hiveinek saktert küldött, mire vihar támadt körötte és sarat hánytak feléje. Az az ember, aki csupa érzékenység volt, akiben ki volt fejlődve az ősi chaszidok önrézete, megundorodott a chaszid politikától és az egész mozgalom pacsuli szagától.

A sigeti háborúval kapcsolatosan bántotta a wizsnitzi rebét, hogy a zsidóság legdrágább kincséből, a chaszidizmusból, politikumot csináltak. Bántotta, hogy — a tóra és a zsidó etika szemével a legszöge-sebb ellentétben — világhírű gaonokat helyeztek iszur alá. Hogy a zsidó közéletben nem érvényesül a tóra igazságos szelleme, mely nem ismeri a hízlegést, mely nem hajlik se jobbra, se balra, hanem mindvégig az igazságosság útján halad. Hogy a vezető rabbi, akik meggyőződtek a szefárdok igazságáról és ennek tudatában fektették le írásbelileg véleményüket, — mihelyt politika lett a sigeti ügyből, meghunyászkodtak, nem mertek nyitlan a szefárdok mellé állani, hanem ellenkezőleg, siettek kijelenteni, hogy „igazán sajnálják, de visszalépnek, nem avatkoznak a dologba, nem szólnak bele egy olyan ügybe, ami nem tartozik közvetlenül rájuk...”

[Folytatjuk.]

István a k...
Fischmann,
tője a farm
harmadéves
lén. A két é
dékei is me
életük tapas
A döntéshez
összes jelen
leányfarmok
a leányok ig
kiképzésük
nők dolgoz
akár pedig
Az elméleti
ták és az eg
désében az
súlyozták a
sőbbrendűség
szemben és
végzett növe
tenni, hogy a
gazdasági te
nak. A legna
sággal tárgya
ciós elv” su
az ifjusági
nem csinált
nek egymást
málsnak tal
tisztán femin
személyi önt
het elérni, m
lönítés miatt
gel küzd, ak
munkásmozg
egyenrangun
sok viszont
a leányfarm
gyelmének a
rálódása, am
egymás köz
minden mun
litottságuk
hangulatra,
idejüket töl
tette hogy
mert hisz a
és mehetnek
den formája
mes, mint el
telt, mindez
tudják-e ma
érdeklődésre
vita és a má
vétele ezt az
kájának egy
avatta.

A csesem
Wizo kurzu
hosszabb idő
helyek. A W
ezévi kurzus
esemőgondoz
mind taláta
privát gyerr
vát házakba
Syriáig, több
bucaikba, me
hogy fiatal
képzett mun
meket megé
tább Ném
harmine gye
intézmények
lesztinai vis
ödust elsajá
re lettek uta
Ugyanez a
a Wizo telav

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDELYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A palesztinai WIZO hirszolgálat

Referens: Dr. NADJA STEIN

A WIZO intézményekről

Megfelelő hely-e a leányfarm a mezőgazdasági munkásnő kiképzésére?

Ezt a kérdést bocsátotta vitára Ada Fischmann, az Ajanothi leányfarm vezetője a farmtól megvált most vizsgázott harmadéves növendékek bucsúösszeállításán. A két előző évfolyam végzett növendékei is meg lettek hiva, hogy munkáséletük tapasztalatai alapján tanácsaikkal a döntéshozzájárulhassanak. Abban az összes jelenlevők egyetértettek, hogy a leányfarmok programja célszerű és hogy a leányok igen sokat köszönhetnek annak kiképzésük terén, akár mint napszámosnők dolgoznak idegen háztartásokban, akár pedig mint kibucstagok működnek. Az elméleti alap fontosságát hangsúlyozták és az egy- vagy két éves hacsára kérdésében az utóbbit választották. Kihangsúlyozták a mezőgazdasági kiképzés elsőbbségét a háztartási kiképzéssel szemben és kimondták, hogy a farm végzett növendékeinek köteleességévé kell tenni, hogy mindenképpen az építő mezőgazdasági tevékenység mellett maradjanak. A legnagyobb őszinteséggel és nyíltsággal tárgyalták meg a „nem koedukációs elv” súlyos problémáját. Igen sok, az ifjúsági mozgalmából származó leány nem csinált titkot abból, hogy a nemeknek egymástól való elválasztását abnormalitásnak találja. Kihangsúlyozták, hogy a tisztán feminin intézmény főcélját: a nő személyi öntudatra való nevelését, nem lehet elérni, mert a nő a mesterséges elkülönítés miatt később igen sok nehézséggel küzd, akkor amikor a kibuc vagy a munkásmozgalom egyes társadalmában egyenrangúnak akarja magát érezni. Mások viszont ellenérveket sorakoztattak fel a leányfarmok mellett: a növendékek figyelmének a munkára való teljes koncentrációja, amely csak ott lehetséges, ahol egymás között vannak, a kényszer, hogy minden munkáját megtanuljanak. Beállítottáknak legyen döntő arra a kedélyhangulat, amelyben a leányok tanulási idejüket töltik. Ada Fischmann kijelentette, hogy elkülönítésről szó sem lehet, mert hisz a látogatók szabadon jöhetnek és mehetnek és a közösségi élet minden formája épüget lehet vonzó és kellemes, mint elégedetlenséggel és unalommal telt, mindez attól függ, hogy az egyének tudják-e magukat szellemi élnékségre és érdeklődésre nevelni. A rendkívül érdekes vita és a már munkában lévő leányok részvétele ezt az összejevetelt Ajanothi krónikájának egyik legjelentékenyebb napjává avatta.

Várnak a munkahelyek...

A csecsemőgondozónők részére, akik a Wizo kurzusát befejezik, legtöbbszörre hosszabb idő óta készen állnak a munkahelyek. A Wizo telavivi anyaiskolából az ezévi kurzus végén 11, a jeruzsálemi csecsemőgondozóból 22 apólónó jött ki. Ezek mind találtak elhelyezkedést nyilvános és privát gyermekgondozó intézetekben, privát házakban egész Transjordániáig és Szíriáig, többen közülük visszatértek kibucokba, melyek kiképzésre küldték őket, hogy fiatal társadalmukban legalább egy képzett munkaerő legyen, ha az első gyermekek megérkeznek. A külföldön, leginkább Németországban diplomát szerzett harminc gyermekápolónó is, akik a Wizo intézményekben hospitáltak, hogy a palesztinai viszonyokhoz szabott külön módszert elsajátítsák, azonnal munkahelyeikre lettek utalva.

Ugyanez áll arra a 15 leányra is, akik a Wizo telavivi háztartási iskolájában eb-

ben az évben kapták ki bizonyítványaikat. Kettőt kivéve, akik saját háztartást alapítottak és két másikat, akik képzettségüket családjuknál kell érvényesítsék, ketten Ramoth Haschawimban a baromfifarmon helyezkedtek el, egyikük egy gyermekotthon konyhájában, egyik egy munkáskonyhában, egyik egy magánháztartásban és három kibucokban. A leányok közül tizen új német bevándorlók voltak.

A telavivi csecsemőgondozók centralizálása

Három fórum, mely a telavivi csecsemőgondozóval foglalkozik: Wizo, Hadassah és Irijah (városi intézőség) egy közös Waad Menahel-t (felügyelőbizottság) alakítottak, hogy a csecsemőgondozóhelyek centralizálását és a csecsemőgondozóhelyek racionalizálásának első következménye az, hogy a Wizo Nordia csecsemőgondozó állomását feladja és így anyaiskoláját kibővítheti. A Nordia munkáját két másik hely veszi át: a nemrégiben alapított Kupath Cholim a város északi részén (a Dizengoff utcában) és a Nathán Strauss házában ismét megnyitott állomása a Hadassahban. A város most felállított a Merkaz Mizrahi negyedben, a sűrűn lakott déli részen is egy régen nélkülözött állomást. A felügyelőbizottság elnöke egy neutrális szakorvos.

A vándortanítónők instrukciós munkájáról

Feszült pillanatokkal volt telítve az a gyűlés, amelyen a Wizo kertésznek instruktorcsoportja vezetőjüknél, Jevnin aszszonynak — beszámoltak az elmúlt év munkájáról. Ezek a fiatal vándortanítónők kísérik az ország új településének pionírmunkáját, nemcsak egy, de száz és száz háztartás gondjait teszik magukévá, a tudatlan, a kezdeti nehézségeitől megrémült és kétségbeesett telepeseit képzett és nehéz munkáját szenvedélyes szeretettel végző parasztaasszonnyá nevelik. Az instruktorcsoport 8 személyből álló csoportját lényegesen ki kellene terjeszteni, hogy a munkástelepeknek és a kibucoknak az új telepítési területeken, valamint az iskolásgyermekeknek megfelelő instrukciókat adhasanak.

Háztartási utmutatás a kibucokban

Igen sok chavér hiányos ismeretei miatt gyakran kell a Wizo háztartási utmutató munkájának a kibucokban súlyos nehézségekkel megküzdnie. Hadassa Sámuel asszony elnökle mellett ezért összeült a háztartási instrukciósosztály és annak tagjai a kibucok képviselőivel egyetértésben a következő határozatokat hozták: Mielőtt az instruktorcsoport egy kibucban megkezdte munkáját, át kell vizsgálnia a kibuc munkafeltételeit a konyhában, éléskamrában és mosodájában és meg kell kapnia az engedélyt a kibuc vezetőségétől arra, hogy az általa meghatározott legszükségesebb dolgokat beszerezze. A kibuc vezetősége felelős azért, hogy a leányok, akik a Wizo instrukcióját élvezik, látogassák az elméleti órákat is és az instrukció befejezése után hosszabb ideig háztartásban dolgozzanak, ahelyett, hogy egyéb munkát végeztesse velük. Továbbá minden kibucban kell legyen egy főzékeskert, amely a kibuc szükségleteit fedi. A kibuc kulturális feladata fel legyen a programjába előadásokat, melyek a racionális táplálkozásról szólnak, hogy a férfiaknál is keresztül lehessen vinni bizonyos reformokat a táplálkozás terén.

A Wizo és KKL eredményes toborzóakciójának lefolyása

Minden helységben, ahol megtörtént a Wizo és KKL közös toborzórendezvénye — mint ilyen, Palesztina az első — a gyűlések zsufoltak voltak. Rechobothban, Sichron Jakobban, Tiberiasban és az egész Scharonvölgyében a látogatók száza gyűltek össze és egyhangú lelkesedéssel ünnepelték a Wizo-KKL-filmet, melyet ez alkalommal először forgattak le.

A Wizo eredeti rendezvénye

A Tel-Aviv nevű gőzösn, mely július 12-én indult el Haifából, utazott Michael Taube, a híres karmester és Elsa Jülich énekesnő, valamint a palesztinai Wizo elnöknője, Eszter Smoira. A hajón koncertet rendeztek a Wizo javára, melyen a két hírneves művész is közreműködött.

Film a „dolgozó nőről Erec Jisraélben”

A KKL, Wizo és Moacath Hapaloith közös megbízásából Dr. Nadja Stein egy filmképsorozatot állít össze „A dolgozó nő Erec Jisraélben” címen. Több mint száz képben, melyeknek nagyrészt direkt erre a célra készítették, mutatják be a nő munkáját a falun, a mezőgazdaságban és az iparban, gyermekgondozásban és nevelésben, művészetben és tudományban. A film történelmi visszatérítést ad az építőmunka és a mezőgazdasági telepítés előharcosairól. A filmet szeptember végén a Wizo föderációknak és KKL gyűjtőhelyeknek propaganda célokra rendelkezésre bocsátják. Az Egyesült Államokban a filmet a pionírasszonyok ligájának csoportjai fogják előadni. Kisérőszöveg, mely minden képhez a szükséges magyarázatot adja meg és kifejezi az összefüggést, minden nyelven mellékelve van.

Reszortbeosztás a Wizo Palesztina-Executívájában

A legutóbbi Wizo világgörögdrációán dr. Vera Weizmann által eladott és elfogadott javaslat értelmében, mely azt célozta, hogy a PWE-ben reszortbeosztást vezessenek be, amely biztosítaná mindegyik megnevekedett munkaterületnek a szükséges figyelmességet és körültekintő ügykezelést, a következő munkamegosztásokat eszközölték: Mezőgazdaság: Hadassa Sámuel, Ada Fischmann, dr. Rachel Klompus. Háztartás: Jaffe asszony, dr. Vera Weizmann, Gyermekgondozás: dr. Helene Kagan, Braude asszony. Propaganda és turisztika: Nanny Margulies, Jenny Blumenfeld. Összeköttetés a Hisztradrut Nasim Cioniotól: Smoira Eszter. Mindegyik osztály vezetője kidolgozott az elkövetkező munkára évre egy munkaprogramot, melyet egy Executiva gyűlés elé terjeszt.

Az amerikai „pionírasszonyok ligájának” delegátusa Erec Jisraélben

Sofie Udin asszonyt, az amerikai pionírők ligájának elnököt, ügyvezető titkárat és a cionista kongresszus egyik amerikai delegátusát, Tel-Avivban nagy fogadóestély keretében Jaffe asszony házában a Moacath Hapaloith és az ország munkásainak, valamint a Wizo asszonyok képviselői a legmelegebben fogadták. A pionírliga ugyanis, mint ismeretes, testvérszervezete a palesztinai munkásnőszervezetnek. Tíz évvel ezelőtt alapították Newyorkban, ma több, mint száz helyi csoportja van az Egyesült Államokban több, mint 4000 taglétszámmal, mind dolgozó munkásasszonyok, akik mély szeretettel telve a dolgozó Palesztina iránt, csodálatos aktivitást fejtenek ki különösen a Moacath Hapaloith mezőgazdasági nevelésének támogatásában. Udin asszony analízálta az antizemitizmusnak az Egyesült Államokban való terjedését, amely most a gazdasági krízis következtében groteszk módon a négerkérdés felüthette a fejét. Egyidejűleg azonban változta az amerikai ifjúságának a szociális apátiából és a materialista

individuaalista beállítottságból való felébredését és a zsidó ifjúság a chalucit felé törekvését — mely leginkább a megszervezett zsidó anyák művének köszönhető.

WIZO-HIREK

Herzl Bialik-emlékünnepe Nasaudon a Wizo és Jung Wizo rendezésében. A nasaudi Wizo és Jung Wizo csoportok jólsikerült Herzl-Bialik emlékünnepeket rendeztek. A műsor keretében Tüzes Mórné elnök údvözölte a megjelent vendégeket, majd Medelsohn Beláné nívós és hatásos előadást tartott Herzlről. Az előadást Moskovits Rella és Vunsch René Herzl-szavatai követték. Ezután Bigel N. (Mizrachi) Bialik költészetéről beszélt, majd ezt követi Smerler Blimus gyönyörű Bialik-szavata. Nagy sikert arattak egy rövid héber szindarabban Glazer Matild, Bigel Lea és Tisler Ruchi, Vunsch René igen szellemes konferát. — Szavaltak még sikerrel Visel Cehorá és Friedmann Baba. Teszler N.-né igen agilis működtető közre a Herzl-Bialik levelezőlapok előadásánál, mely szintén szép eredményt mutatott fel. A szép ünnepele a Hatik wah hangjai mellett ért véget.

Uj Wizo-csoport alakulása Mercurea-Ciucun. Ismét egy új Wizo-csoport megalakulásáról számolhatunk be. Liguornik Amália a topitai Wizo elnökője és Marmor Zelma, a topitai Jung Wizo vezetője megalakították Mercurea-Ciucun a Wizo. Nagyszámú gyűlések össze a helybeli zsidó nők az alakuló gyűlésen, melyen Liguornikné előadásban ismertette a Wizo céljait és eddig elért eredményeit, majd Marmor Zelma tartotta meg konferenciát beszámolóját és ismertetését a pártokról. A következő vezetőselet választották meg: Diszelnők: özv. Deutsch Lipótné, elnök Grünstein Hanna, társelnök Lempert Rebekka, alelnökök Gorovitz és Halász Dusi, titkárok Herskovits Matyó és Sztruk Zsigmond, pénztárosok: Alter Erzsébet, ellenőrök Epstein Anna és Krisztháber Irén, KKL biztos: Nagler Rifka; kulturbizottság: dr. Kemény Anci, Ackermann Binzea, dr. Dénesné, József Médy, Popper Erzs. Vigalmi bizottság: Berkovits Lilla, Teitelbaum Hermin, Alter Jolán, Saalomon Elza és Salomon Ilonka. Válaszmány: Teitelbaum Bella, Perl Rózsa, Mandel Szerén, Kleinfeld Irén Goldstein Ella, Hersdorfer Malvin, Popper Gizella, Bermann Lenka, Werber Mirjam Fried Hermanné, KH. oizts Grünstein Hanna.

Wizo munka Oravitán. Az oravitai Wizo csoport július 21-én tartotta meg Herzl-Bialik emlékünnepelele. M. Krems Herzlről és Belgráder István Bialikról tartott emlélék beszédet, majd Velesuné és Gruber Klári szavataikkal járultak hozzá a nagyszerűen megrendezett emlékünnepelele sikeréhez. Az ünnepelenek szép anyagi eredménye is volt. A nyári ünnepele megrendezését — mely konferenciát határozat — a csoport tagjainak távolléte miatt augusztus hónapban nem tudták megrendezni, de készülnek szeptember hónapban ezt felélelenül pótolni.

650 németországi gyerek helyezkedett el a palesztinai kolóniákban. Junius és Julius hónapban Németországból 650 gyermek vándorolt Palesztinába. Főleg 15 és 17 év közötti életkorban vannak ezek a gyermekek, akiket szülők nélkül, a cionista szervezet segítségével juttattak ki az Erecbe. A németországi ifjúsági alija februárban kezdődött és eddig 650 gyermek helyezkedett az országban. A gyermekeket a kvucákban és mosav ovidmokban helyezik el a német zsidók letelepítésére létesült szervezet segítségével. Ezeket a gyermekeket a következő helyeken fogadták be: Ein Charod, Merchavia, Misra, Jedzur, Giwat, Ginegar, Tel-Chaj és Kvucot Schiller. A kvucákban és mosavakban a gyermekeket elméleti és gyakorlati mezőgazdaságra nevelik. Félnapig héberül tanulnak, történelmet, földrajzot és gazdasági elméleti tudományokat, a másik félnapot a különböző gazdasági munkálatokban vesznek részt. A kurzus befejezése után a gyermekek szabadon választhatnak, hogy megmaradnak-e abban a kvucában, ahol kiképzésüket nyerték, vagy máshol helyezkednek el. Az első csoport német gyermek, akinek a kurzusát két évre tervezték, egy fél év alatt be fogja fejezni elméleti és gyakorlati gazdasági kiképzését.

A cionista képzőművészet

— Látogatás Jakob Steinhardt műtermében —

A napokban múlt három éve, hogy Moszkvában tanulmányutja során váratlanul meghalt Havas Imre újságíró, a clujai Tarbut-iskola jeles növendéke. Alábbi cikket tíz évvel ezelőtt, a progresszív Németországban írta. Az írás nemcsak témájánál fogva érdekes, hanem azért is, mert rávilágít az egy évtized előtti idők megértő szellemére.

Berlinben a Westen egyik legelőkelőbb részén fekszik az Olivaer Platz. Hatalmas, büszke bérpaloták alkotják ezt a csodaszép parkirozott területet. Ezen a környéken a Hitler előtti időkben csak intellektuális laktak, írók, színészek, képzőművészek. Minden ház negyedik emeletén egy-egy üvegezett, tágas műterem. Az egyik ilyen műterem tulajdonosa a korán elhunyt Lilien volt, akit zsidó képzőművészet uttörői közé sorolnak. Lilien műtermének örököse is zsidó művész lett, nagytehetségű, nagynevű új festő, aki nevét már fiatal kora ellenére beírta az új képzőművészet történetébe.

Jacob Steinhardtnek hívták a műterem tulajdonosát, Louis Corinthnak és Max Liebermannnak a tanítványát. 1887-ben Jerkovban született, Németországnak lengyelekkel lakott területén. A művész barátságosan fogad, minden új neki, amit elbeszéltek, egészen hihetetlennek tűnik neki, hogy ma már a volt magyar zsidóság odáig jutott, hogy cionista napilapot adhat ki. Érdeklődik és alig tudok kérdéseitől ahhoz jutni, hogy én kérdezhessék.

Életéről beszél. Vallásos zsidó családból származik, a tradíciókat még máig is megőrizte, apja is cionista szellemben nevelte és ezt a szellemet hűen máig őrzi. A tanulási éveit Corintól volt Palesztinában, ahol éveit Corinthe mellett kezdte Berlinben, majd Párizsban, Flórensben töltött el küzdelmes, kenyérgondokkal telt életet.

A közbeeső időről keveset beszél. — Azután beérkeztem, visszajöttem Berlinbe, itt ma már ismerik a nevemet, aztán vagyok a Seccessiónak, évenként kétszer állítok ki képeket és minden szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy hozzáértő körökben **előre** figyelemmel kísérik munkásságomat.

Felfogását kértem: mit tart, mit vár a zsidó művésztől?

A művész pár percig gondolkodik, majd részletesen felel: Ez a kérdés éppen azok közül való, melyre legkevésbé szívesen ad feleletet. A zsidó művészet lényegét ő maga is régen keresi már. Fejlődésének kezdetén zsidó bibliai témákat dolgozott fel, olaj, tusrajzokat, fametszeteket készített. De lassanként tudatára ébredt annak, hogy a zsidó művészet lényegét nem a zsidó téma-választás, hanem az a zsidó szellem képezi, amely a magát zsidóságtól teljesen idegennek valló asszimiláns zsidó művész alkotásában is megnyilatkozik.

A zsidó művészet teljes, maradéktalanul zsidó kialakulását csak az új zsidó közösség teljes kialakulása fogja magával hozni. Rövid idő előtt volt Palesztinában, ahol egyenesen ezt a célt tűzte maga elé: tanulmányozni akarta az ősi föld hatását a zsidó művésztelésekre. Baermann, Blum és Rubin ott élő festőket kereste fel. Ezek azok, akikről a zsidó művészet valamit várhat. A rossz gazdasági helyzet kenyérgondokkal terheli a zsidó művészeket ott künn is és ezek az emberek is akadályozva vannak abban, hogy tökéletesen saját intencióiknak éljenek. Rendelésre kell dolgozniuk, gyakran iparművészeti munkát kell végezniük és nem élhetnek teljesen, nem adhatják magukat oda teljesen az új szellemnek.

Az tehát, ami alatt ma zsidó művészetet értünk — mondja Steinhardt — még mindig a galuthba összpontosul. Két csoportja van a zsidó képzőművészeknek Európában, az egyik, amely témaválasztása által és egész művészetével zsidó, tehát amely csoport már teljesen tudatára ébredt zsidó voltának. A másik csoport pedig az, amely zsidó témákat nem dolgoz ugyan fel, nem vesz részt zsidó mozgalomban, asszimilánsnak vallja magát, de az alkotások szellemével, a színezés sajátosságával, a technikájával mégis zsidó. Corinth és Liebermann össze hasonlítása mutatja legjobban ezen fajtság megnyilvánulását. Liebermann tájképein, portretjain, minden alkotásán feltalálható ez a levélközvetlenül zsidó szellem.

Ezután Steinhardt újra magáról beszél: Kartársaival együtt végigcsinálta a képzőmű-

vészet forradalmi időszakát. A háboru utáni idők őt is az expresszionisták táborába vették. A Herwarth Walden „Sturm“ című folyóirat köré csoportosult új művészgárda tagjai közé lépett és 1920-ban két társával együtt, Walden segítségével rendezték a hatalmas kiállítást, melynek gyűjtőneve az „Ausstellung der Pathetiquer“ volt. A kiállításnak nagy sikere volt és művésze iránt igen nagy volt az érdeklődés. A „Junge Kunst“ című könyvsorozat két kötet is adott ki, melyek művészetével foglalkoznak. Az egyik a kiváló műkritikus, Arno Nadel tollából származik, a másik pedig különösen rajzaival foglalkozik.

A dramatikusan-pathetikus kiállításon is zsidó témák feldolgozásait mutatta be, úgy gondolta, hogy az expresszionizmus technikája és szelleme mellett is igazi festészetet és igazi zsidó festészetet művel.

Azóta azonban egészen új utra tért. Arra a belátásra jutott, hogy az expresszionizmus

eltérést jelent a tiszta festésztől, az expresszionista technika, a szellem köti a művészi szabadságot és az ő művészetében már be is következett a tökéletes visszatérés, a tökéletes reakció és ma már teljesen a tájképfestésnek, még pedig a naturalisztikus tájképfestésnek él.

Rövid idő előtt Litvániába utazott tanulmányútra, ahol teljesen a zsidó népelet tanulmányozásának szentelte magát. Ez a milió, amely gyermekkori környezetével igen rokon állandóan foglalkoztatja. Kovnói tanulmányutjáról számszámra hozta magával a skicceket és a szebbnél-szebb rajzokat.

A kovnói tanulmányi időszakban egy igen érdekes egyéniséggel hozta össze Steinhardt-t a véletlen. Kovnó zsidónegyedében, a világtól teljesen visszavonultan él egy ember, akit Max Holzmannnak hívnak és aki a maga szellemét igen különös módon két foglalkozás között tudja megosztani. Holzmann fűszerkereskedő, mert élni kell, de viszont igen nagy tehetségű és nagy reményekre jogosító zsidó festőművész.

Ez az érdekes ember németországi, sőt berlini asszimiláns zsidó családból származik. 1923. évben a véletlen folytán cionista körökkel került érintkezésbe, megismerke-

dett a mozgalommal és lassanként annyira áthatotta a cionizmus és zsidó fajiságának tudata, hogy a legszentebbet, művészetét áldozza a zsidó nép renaissance-áának. Berlini környezetét, tanítómestereit otthagya, Kovnóba ment, hol életét teljesen céljának szenteli. Hogy anyagilag biztosíthassa magát, fűszerüzletet nyitott, senkivel nem érintkezik és minden szabad percét alkotásra használja fel. Steinhardt szerint Holzmann ropant nagytehetségű ember, akinek nevét mindjárt első műveinek kiállítása után meg fogja ismerni az egész képzőművészeti világ. Az a hatalmas lelkesedés, amely Holzmann művészetét mozgatja, az a népi öntudat egészen új, nagy műveket teremt. Holzmann művészetét mozgatja, az a népi öntudó környezete pedig lassanként teljesen „visszaasszimilálja“ (mint ezt Steinhardt kifejezi) őt a zsidósághoz.

Steinhardt ezután elmeséli, hogy a világ minden részében élő képzőművészekkel a legélénkebb összeköttetést tartja fenn. Figyelemmel kíséri a fiatalokat, baráti levelezésben áll a beérkezőkkel.

Csak kevesen tudják azt, hogy a cionista mozgalom a képzőművészek között mily széles területen hódított tért magának. Igen nagynevű németországi zsidó festők művein érezhető az öntudatraébredés eredménye.

Igen érdekes például, hogy a szatirikus Pfingsten, aki pár évvel a háboru kitörése előtt keresztény hitre tért át, a legutóbbi időben állandóan zsidó témákon dolgozik, sőt rövid idő előtt egy csomó német intellektuális társaságában (Werfel, Poller és mások) Palesztinát is meglátogatta, ahol hosszabb ideig tartózkodott. Steinhardt szerint a palesztinai tartózkodásnak az eredménye valószínűleg az lesz, hogy Pfingsten végleg vissza fog térni a zsidósághoz.

Max Liebermann kivül a német képzőművészeti akadémiának még egy zsidó tagja volt, Wolffeld, a nagytehetségű, konzervatív irányban dolgozó festőművész.

Lesser Uri és Meidner művészetében is élesen kimutathatók a zsidó faji sajátosságok. A „Sturm“-csoport November-Gruppéjának tagja Arthur Segall, aki a legutóbbi időben zsidó téma-választásával is reprezentálja hovatartozóságát. Corinth tanítványainak egyik legtehetségesebbike Julius Kroll és Leo Michelissohn zsidó művészek.

Igen nagy tehetségnek tartja Steinhardt rajzoló Erna Franckot, akinek művei a Seccessió legutóbbi tárlatain élenk feltűnést keltettek. A legkeresettebb illusztrátorok közé tartozik Rachel Schalet, aki keleti zsidó vidékről származik és fiatal kora ellenére máris jó hírnevet szerzett magának.

A zsidó szellem által tökéletesen áthatott művészeknek egy érdekes triumvirátusa él Breslauban. Három fiatalember, aki egymással a legtökéletesebb kontaktusban dolgoznak. Nevük: Aschajem, Fischer, Band.

Egészen különös, eredeti tehetség Jankele Adler, egy fiatal zsidó festő, akit Litvániában egy tanulmányutja alkalmával fedezett fel egy német festőművész. Az elberfeldi művészkolónia folytatja egy mecénás segítségével tanulmányait.

Mint Steinhardt elbeszéli, igen érdekes jelenség az, hogy ily sok festőt és rajzoltót termelt ki a német zsidóság, de csak igen kevés szobrászt. A legnagyobb ezek közül Ottó Frenlich.

A franciaországi zsidók közül Levy a legnagyobb tehetség. De a francia iskolának követője a galíciai származású Bondy és Sack is.

Mig Steinhardt ezeket nekem elbeszélte, állandóan egy indexes könyvből lapozgatott és büszke örömmel meséli, hogy az a könyv csupa zsidó művész nevével van megtöltve. Ő maga is egy monográfia megírására készül, amely az európai zsidó képzőművészetet foglalkoztatja.

Majd tágas, pompás műtermében vezet körül, kovnói tussrajzainak (csupa zsidótárgy) hatalmas tömegét mutatja.

Mikor bucsuzni készülök, még lelkemre köti, hogy el ne felejtsem a teljesség kedvéért feljegyezni három prágai zsidó művész nevét, kiket a felsorolásnál kifelejtett. A teljesség kedvéért tehát: A három egészen fiatal prágai festőt K. Kleinnak, Tobias Habernak és E. Bronsteinnak hívják!

Havas Imre

AVIGDOR HAMEIRI KÉT VERSE:

A MESSIÁS ÁRNYÉKA

Csitt, csönd, hallga, hunyjátok be szemeketek
Ime már jön.
Isteni üdvözet, üdvök esője.
Ime már jön.
Ime már jön, közeleg, előre,
A zengő kertből új szent dal ragyog.
Csitt, csönd, hallga, megálljatok.

Nézd: dicsben tündököl a fák koronája:
Ime már jön,
Nézd: csillagok fonodnak koronába,
És dalt dörög száguldó felhő szárnya:
Ime már jön, ébredjétek, ébredjétek,
Ime már jön, jaj ne késsetek,
Ime már jön,
Cscesemők csókoloznak, virágok zengenek,
Jaj, nézzétek: vegyülnek hegyek és tengerek
Oh jaj nekem, hédad, jaj nekem,
Kicsoda barát itt? Kicsoda testvérem?
Hédad, oh jaj — ime már jön!

Ime már jön, már utban van, utban,
Ime már jön és én nem is tudtam,
En nem is tudtam és nem is hittem,
Tiszta fehér lelket elébe se vittem,

Jaj, mennyit bűnöztem, hogy hozom rendbe?
Ime már jön fénylő fellegen lengve,
Jaj, hogyan állok majd le szemben?
Hogy fogadom dallal ébresztő szóval?
Néma a tantom, szavam se szóial.

Jaj nekem, jaj, ime már jön,
Ime már jön és én nem is vártam,
Nem, nem reméltem, csak epedtem, vágytam,
Nem tudom elébe, jaj hogyan álljak,
Jaj hogyan nézzem,
Jaj, hogyan ömlök elébe merészen?
Jaj, hogyan nézzem? Ő jön és reám néz,
Ő jön és kérdez — és mit szólnak én?
Ő jön és szólít apám nevé,
S én dadogó szívű, tisztátlan ajkam,
Jaj nekem, jaj, ha végig néz rajtam,
Ime már jön s mi ámulunk kérdeve:
Mit cselekedtünk s a napoknak vége...
Ime már jön ime már jön,
Fogjátok le szemeim, fogjátok, jaj,
Se dal, se ének, se nesz, se suttozás. —
Jaj nekem, jaj, már jön, közeleg,
Ő, Ő, ott, — itt,
A Messiás...

A HOLT NŐ: ANYÁM

A holt nő: anyám.
Utóljára látam ötet
Földön fekvé láttam ötet
Földön fekiütt csendesen.
Csendbe fekiütt... szél se lebben
Szél se lebben és ő halva
Elhagyatva... örökké.

Ajult bolgók... nap korongja,
Hullt csóvák... nap korongja
Halkan estek rá lelkére;
Lelkére, mely örök tegnap,
Lelkére, mely felcsapongva
Ertem eseng... örökké.

Szóltalan fekiütt gyászruhákban,
Elsápadtan... gyászruhákban,
Vidám árnyak kergetőztek...
És bus arca azt zokogta:
Hogy „engem“ szült ő világra,
Hogy „engem“ szült ő...örökké.

És agyamba mámor gyulladt,
Részegítő mámor gyulladt.
Egész világ táncát járta...
És én álltam elhagyottan,
Elhagyottan, mint az Isten,
Mint a szellem... örökké.

En nem tudtam, hogy mi történt,
Hogy mi tombol, hogy mi történt,
És a lelkem mit kíván.
Mért nem raknak rá bilincset...
És szívem szavakba áradt
Rejtett szókba... örökké.

Biborcsókban jött a hajnal,
Anyám fölő jött a hajnal
És én halkan örvényeltem,
Lelkébe, mely ősi szentség,
Lelkébe, mely harsonázik,
Harsonázik... örökké.
X!! d,ÜgtaeöcöanaPd; omfwo tosh aröhu

A ZSIDÓ ASSZONYT
kiadja az erdélyi WTZO társaság központja.
Piața Asztoni 4.

VASÁRNAP

B
rádiu

Modern

Piața Uniri

Nem forgo
riszia Habonim
számunkban ciki
riszia Habonim
támadást illetően
információk alap
bor komolyan v
pillanatra sem é
tok a legbaráts
a táborozokkal.
oszlatta fel — m
— mert eleve el
leges incidenst.

HÖLGYEK, h
forduljanak bizal
Cluj, Regele Ferd

Harmincezer
az ovadii katasztr
sén. Rómából jele
halottainak száma
3 Molarében, 4 C
halt meg. Eddigi
re, akik közül 62
temették el az ál
főnyi gyászoló kö
színeire memőkbiz
fa okainak megé

Gyomor, b
nél, verszegénysé
dás eeteiben reg
természetes „E
émszótisztervek m
ditja s így megk
jutását. Orvosi
zak, hogy a Fere
nél, mint gyerme
san és mindig kel

Benes cikk
tizenötödik évfor
Benes a Czeszko
antant fennállásá
kalmából. Azt E
időtálló, háboru
alaptalanul kísér
kockáztatását, h
utóbbi év folyam
tétek a kisantant
probléma, a Ha
szághoz, Németo
Lengyelországhoz
Egységesek vagy
atlan a szövets
ígéretes záloga.

VAS

4,
különféle méret
ben

DA
Bucuresti.

Budapest

rádiumos csodás gyógyfürdőiben

**vi sszanyerheti
egészségét, ifju-
ságát, életkedvét.
Fürdőkúrák egész
éven át. Általány
(pausz) gyógy-
kúrák**

390.— pengős egységáron háromhetes gyógykúra végezhető a három leg-
előkelőbb és legmodernebbül felszerelt gyógyszállóban (Szent Gellért, Szent
Margitsziget és Szent Lukácsfürdő), vagy a gyönyörű fekvésű Svábhegyi
Szanatóriumban (420 m. — A háromhetes gyógykúrában az összes gyógy-
tényezők bennfoglaltatnak: gyógyfürdők (iszapfürdők, pakkolások, stb.),
röntgen, quarz, diathermia, ultra-rövidsugarak, orvosi gyógykezelés, azon-
kívül teljes ellátás (diétás konyha) és az összes borraival. Ingyenes
határátlépés, a magyar vonalakon (oda és vissza) 50 százalékos vasúti
kedvezmény. — Kísérők ugyanezen szolgáltatásokat 15 százalékos kedvez-
ménnyel, jegyfűzet alakjában kaphatják. — A gyönyörű világméretű szanató-
riumban egyszerűen szórakozhatik. — A pauszárában minden bennfoglaltat-
tik, amire egészsége helyre állításához szüksége van. Pontosan tudja
előre az összes költségeket. Jegyfűzetek az összes menetjegyirodáknak
kaphatók. Bővebb felvilágosítás Praxis Medici orvosi szaklap útján
(Timisoara, Eugen de Savoya 11.) és a Budapesti Központi Gyógy- és
Üdülöhelyi Bizottság V., Vigadó-tér 3.

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

Nem forgott veszélyben az Aviva Bariszia Habonim albauliuai tábora. Tegnap számunkban cikk jelent meg az Aviva Bariszia Habonim albauliuai táborát fenyegető támadást illetően. Ma hivatalos helyről nyert információk alapján közölhetjük, hogy a tábor komolyan veszélyeztetve nem volt egy pillanatra sem és a környéken lakó parasz-
tok a legbarátságosabb viszonyban voltak a táborozókkal. A táborát a vezetőség azért ostromlta fel — mindössze négy nappal előbb — mert levele el akart kerülni minden esetleges incidenst.

HÖLGYEK, ha jól akarnak férjhezmenni, forduljanak bizalommal a „MIREA” irodához Cluj, Regele Ferdinand 116.

Harmincezer főnyi közönség vett részt az ovadai katasztrófa áldozatainak temetésén. Rómából jelentik: Az ovadai katasztrófa halottainak száma 111, ebből 97 Ovadában, 3 Molarében, 4 Orbe-ban és 7 Cremolinóban halt meg. Eddig 92 holttestet hoztak felszínre, akik közül 62-öt agnoszkáltak. Tegnap temették el az áldozatokat Ovada-ban 30.000 főnyi gyászoló közönség jelenlétében. A helyszínerre mérműbizottság érkezett a katasztrófa okainak megállapítására.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek-nél, vérszegénység, sápadtság és lesóványo-dás eeteiben reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmoz-dítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbe-jutását. Orvosi szakvélemények hangsúlyoz-zák, hogy a Ferenc József viz úgy felnöttek-nél, mint gyermekeknél igen gyorsan, bizto-san és mindig kellemeesen hat.

Benes cikke a kisantant fennállásának tizenötödik évfordulójára. Prágából jelentik: Benes a Csehszlo Slovoban cikket ír a kisan-tant fennállásának 15-ik évfordulójára alkalmából. Azt hangoztatja, hogy egyetlen időtálló, háboru utáni alakulat, amelyről alaptalanul kísérlik meg ama állítás meg-kockáztatását, hogy szétesés fenyegeti. Az utóbbi év folyamán sem merültek fel ellen-tétek a kisantant állami között a dunai probléma, a Habsburg-kérdés, az Olaszor-szághoz, Németországhoz, a szovjethez és Lengyelországhoz való viszony terén sem. Egységesek vagyunk és voltunk. Megbont-hatatlan a szövetségünk s ez biztos jövőnk ígéretes záloga.

VASLEMEZ-t

4, 5 és 6 mm.
különféle méretben, bármely mennyiség-ben olcsón szállít

DANUBECO,

Bucuresti, Calea Victoriei 96.

Szerencsés végű könyrszerelés a ba-neasai repülőtéren. Bucurestiből jelentik: Tegnap a baneasai repülőtéren Zaharia State pilóta gyakorlatozás közben 20 méter magas-ból, motordefektus következtében kényszer-leszállást égett. A gép súlyosan megrongá-lódott, a pilótának nem történt semmi baja.

Százötven egyfedélű bombavető repül-gépet rendelt az angol kormány. Londonból jelentik: A Daily Mail értesülései szerint az angol kormány 150 egyfedélű bombavető re-pülőgépet rendelt. A háboru óta ez a legna-gyobb légügyi megrendelés Angliában.

Monopolizálni akarják az iskolakönyvek-et is. Bucurestiből jelentik: A Tempo érte-sülése szerint több képviselő, élén Vantuval, akciót kezdeményez — az iskolakönyveknek monopolizálása érdekében hozandó törvény készítésére. A tervezet elkészülte után be-mutatják Anghelcsu miniszternek.

Miért állítottak fel devizahivatalt Olas-zországban? Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség közlése szerint a devizahivatal felállítására és az új devizarendszer azt a célt szolgálja, hogy az Oalszország és a külföld között fennálló kereskedelmi kapcsolatokat szabályszerűen likvidálják. Olaszország meg-fizette a kincstári adósságainak nagyrészét és új rendelkezéseit is. A külföldön terjesztett tendenciózus hírekét Olaszország megcáfol-ja, mert csorbítatlan tradíciója kötelezettsé-geinek betartása minden jelenlegi rendkívül kiadásra dacára is és dacára annak, hogy rendkívül nehezen tudja külföldi követeléseit behajtani, amelyek pedig sokkal felülmulják azokat az összegeket, amelyekkel Olaszország tartozik.

HAZASSÁGI ügyekben forduljon biza-lommal „MIREA” közvetítő irodájához Cluj, Regele Ferdinand 116, hol ügyét diszkrétan kezelik.

Titkos hitlerista iskolát leleptek le a Banatban. Timisoaráról jelentik: A hatósá-gok Bogd Rosie közönségen hitlerista isko-lát fedeztek fel. 70 fiu és lány részeseit ka-tonai kiképzésben. Az iskola felosztására ér-dekben megtörténtek az intézkedések.

Szüllők figyelmébe. A szeptemberi beir-tásokkal kapcsolatban a szüllők figyelmét felhívjuk a következőkre: 1. Minden szülő oda iratja gyermekét, ahová ő maga akar-ja. A felekezeti iskolába beirt gyermekek szülei szeptember 1—10 között a kerületük-ben levő állami iskola igazgatójánál tartoz-
nak írásos nyilatkozatban bejelenteni azt, hogy melyik felekezeti iskolába óhajtják be-irítani gyermeküket. A felekezeti isk. igaz-gatója a beiratás megtörténtét a nyilatko-zaton igazolja. E nyilatkozat a közzét. min. 126.703—1929. sz. rend. alapján bélyegmentes 2. Felekezeti iskoláink igazgatói arra kéri-k a szülőket, hogy szept. 1—5 között feltéle-nül jelentkezenek gyermekeik beiratása cél-jából, különben a nyilatkozatok átadásánál tulságos tolongásnak lesznek kitéve az áll. isk. igazg. irodákban. 3. A nyilatkozatok át-adása a szüllők feladatát képezi, kitöltésük-ben a tantestületek segítségére vannak. 4. Fe-lekezeti isk. igazgatói már mostantól kezd-ve, minden további felvilágosítást megadnak az érdeklődő szüllőknek.

Kiegyensúlyozott a francia költségve-tés. Párizsból jelentik: A francia költség-vetés 42 milliárd frankkal kiegyensúlyozott. A szükségrendeletek hatásának tudják be azt is, hogy kezd szünni a pénzfelhalmozás folyamata s a takarékpénztárakban most már a befizetések meghaladják a kivéteket. A kamatlábat emiatt 6 százalékról 3 száza-lékre le is szállították.

Három embert gázolt el autójával egy iskolásleány. Cämpulungból jelentik: Elena Fincu iskolásleány, egy községi tanácsos leánya, nagy sebességgel hajtotta apja autóját a város egyik főútcáján, amikor elvesz-tette uralmát a kormány felett. Az autó a járdára rohant, elütötte Tatasescu nevű asz-szonyt, annak gyermekét és Onicioiu nevű diákot, akik mindnyájan súlyosan megse-besültek, majd elgázolta Gheorghe-Carstea iskolásfiút, aki meghalt. Elena Fincunak nem volt hajtási engedélyje.

Még nem erősítették meg Jones Gareth, a kínai banditák által elrabolt angol újságró halálhírét. Pekingből jelentik: A Reuter-ügynökség tudósítója szerint sem az angol követség, sem a kínai hatóságok még nem kaptak hivatalos megerősítést Gareth Jones haláláról, akiről elterjedt a hír, hogy a ban-diták megölték. Anglia nankingi követe Gareth Jones angol újságró meggyilkoltatása miatt tiltakozást jelentett be a nankingi kor-mánynál.

Gázolt a bucaresti villamos. Bucuresti-ből jelentik: A Regina Maria bulvardon egy ismeretlen nő elütött a villamos. Az áldozat kórházba szállítás közben meghalt.

Hatvanöt kommunista fogoly éhség-sztrájkol Doftanában. Bucurestiből jelentik: Az 1934 augusztusban történt incidensek folytán elítélt 65 kommunista tegnap éhség-sztrájkba kezdett Doftanán. Azt követelik, hogy engedjék ki őket magánzárkáikból és en-gedjék meg, hogy kintről étkezzenek. A fog-házigazgatóság értesítette felettes hatóságait.

HAZASSÁGOT biztos eredményű köz-vevítő a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Erdély első héber könyvnyomdája. Erd-ély első és legjobban felszerelt héber könyv-nyomdája Seiniben (jud. Satmar) működik. Könyvek, folyóiratok, kereskedelmi- és magán-nyomtatványok a legmáltányosabb áron. Uj betűik, modern öntöde. Cim: Wider Jakob tipo-grafia, Seini.

Franciaországba csábít egy lelkes beszarabiai parasztoakat. Chisinauból jelentik: Sárata Goldeni közég lelkes azzal ámitja a falusiakat, hogy emigráljanak Franciaor-szágha, ahol fejlenként 30 hektár földet kap-nak. A lelkes így több ezer aláírást szedett össze a vidéken. A hatóságok megtiltották a lelkesnek a propagandát.

Meghalt az ifjovi törvényszék öngyilkos síkkaszója. Bucurestiből jelentik: Ver-deața irnok, aki az ifjovi törvényszék pénz-tárból nagyobb összeget síkkasztott, majd öngyilkosságot kísérelt meg, ma reggel meg-halt. Elefiterescu nevű társa ellen a vizsgálat folyamatban van.

A Hanoar Hazoni 1935-ös tábora

Aiud mellett a Szabaderdőben ütötte fel tábort a Hanoar Hazoni. — Hajnalban ér-keztünk Aiudra. A kis város még mély álom-ba merülve pihen. — Az ut a városon víz keresztül. A város mögött lassan emelke-dik az ut föl a hegynek. A fölkelő nap fé-nye pompás panorámát tár szemünk elé. — Erdősoroszuza hegyek köröskörül és egy-szer csak a Keeskező sziklacsucsa mered-nek előttünk az égnék. Szűk völgyben halad az ut, melynek mélyén kis hegyi patak csör-gedez. A fák között haladó ut tisztába tor-kollik s a tisztáson áll a tábor.

A tisztás szélén hatalmas tölgyfák árnyé-kában egymasmellé sorakozva harminc sá-tor áll. A pompázó reggeli napfényben eziüstösen csillognak a sátrak, élesen ki-válva a tölgyek komor zöldjéből. A tisztáson 250 fiu és leány... Nehéz papírra rögzíteni azt a mozgalmasságot, ami az éltükben lük-tet; a felületes szemlélőnek szinte hangya-bolyszerű, de ebben a mozgásban rendszer van és ez az élet meghatározott mederben folyik.

Trombitaszó hívja a tábor lakóit reggeli-hez, sátranként vonulnak fel. Edénycsöröm-pölés és a reggelizés gyülekezők hagyomá-nyos indulója... Hatalmas üstökben gőzölög a kávé és az üstök mellett nagy adagoló ka-mállal a kezében Lina néni, aki már a tizen-ötödik táborban gondoskodik az ő gyerme-keiről...

„Testben és lélekben egészséges új zsidó nemzedék” e jelszó szellemében folyik le a tábor élete.

A különböző városok nemes versengés ke-retében igyekeznek bizonyítani szellemi és testi felkészültségüket. Torna, rendgyakor-latok, faust-ball, morse, hívéres, tűzhely-építés és főzés képezik a scout olimpiász programját. A szellemi olimpiáson héber-nyelvi és irodalmi, zsidó történelmi, cionista és Palesztina ismereteikről kellett számot adnok a városok cofeinek. A városok dicse-rendő ambícióval vesznek részt a versenyen. A verseny eredménye bizonyítéka annak a fejlődésnek, amelyen a szervezett a mult év folyamán keresztül ment.

Minden megmozduláson és minden meg-nyilvánuláson megérik, hogy nem három heti nyaralásról van szó, hanem egy szabb, egy tudatosabb életre való készülődés egyik jelentős stációja a tábor...

A leszálló alkonyatban zárt sorokban vo-nul fel a tábor. A tisztás közepén patkó alakban állnak fel a táborozók 250 büszke, mosolygós arcú zsidó fiu és leány. Mind-egyik kék hulecban, — napbarnítottak, vi-dámak és erősek.

Kürszo. A tábor vezetősége az esti szem-lét tartja. Héber vezényszavak pattognak, a trombiták tisztelgőt fujnak és a tábor tiszt-eleg a zsidó ideál magasan lengő szimbó-luma: a kék-fehér zászló előtt.

Este tábortűz... Pattogva, szikrázva száll fel a tűz lángja és körülötte sok-sok ifju, akiknek egy az álma és akik egyet akar-nak... A tűz lobog és száll a dal az éjsza-kába... Héber dal!... Mókák, szavalatok, da-lok... Ez a tábortűz másora. Aztán ének és hora Lobog a tűz és körülötte táncol az egész tábor.

...Egy tábortűz nap élménye kevés ahhoz, hogy hű képét adhassuk annak az ifjusá-gnak amely a ma zsidóifjusága. De egy biz-tos érzést keltett bennük ez a nap, azt, hogy ez az ifjuság megértette az idők szavát. Ez az ifjuság büszke öntudattal, hittel, lelkesé-ssel megy utján előre ideálja a chalucut felé. Boldog ígéretei ezek egy jobb zsidó jö-vőnek, mely beteljesül Erec Jisraeleben. (N)

JAHREIT. Néhai Goldberger Vil-mos volt huedini főrabbinak הרב חיים יהודה גולדברג jahreitja augusztus 20-án lesz megtartva.

Weisz Samuel
Chevra Kadisa elnök

Építelő! Építészek!

A legolcsóbb és legjobb megoldás

központi fűtések

részére az

AUTOCALOR önműködő szén-fűtélőkészülék

Tiszta, zajtalan, füstnélküli és szagtalan. Erdéklődőknek nemkötelező felvilágosi-tást, ajánlatot díjtalanul ad:

„Petroșani” r. l. képvisellete

Cluj, Str. Enescu 15. Telefon 1300.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A tengeri levegő meggyógyította a Tatarescu-kormány betegségét

A kormány tagjai el is utaztak vikendezni

Csütörtökön összeül a liberális párt elnöki tanácsa, hogy végleg elsimítsa a belső ellentéteket

Bucuresti, augusztus 17. Azok a reménysek, amit az ellenzéki pártok az utóbbi napokhoz fűztek, nem váltak valóra. A Tatarescu-kormány szerencsésen túlélt a krízis nehéz óráit és Constantában nemcsak az uralkodóval szemben hozta rendbe a kormány szénáját, de fehér asztal mellett eliminálták a liberális párt belső nehézségeinek jórészt is és megszüntették a párt egységét.

Azon az ebéden, amit Dinu Bratianu Mamaian a kormány tiszteletére rendezett, Tatarescu, Inuletz, Sassu, dr. Anghelescu, dr. Costinescu, Valer Pop és Negura vettek részt. Az ebéd kitűnő hangulatban folyt le és a miniszterek rendkívül megelégedett arccal távoztak el a fehér asztaltól.

„A tenger mindent rendbehoz”

A türelmetlenül várakozó újságírók, akik valamilyen szenzációt szerettek volna kihoznani elsőnek Sassut fogták el az ebédről távozó miniszterek közül.

— Az ebéd ideje alatt — mondotta Sassu az újságíróknak — jókedv uralkodott. A miniszterelnök tájékoztatta a párt elnökét azokról a tárgyalásokról, amit az uralkodóval Constantán folytatott és Dinu Bratianu nagyon meg volt elégedve.

Ugy látszik, hogy Sassu optimizmusa egyáltalában nem volt tulzolt, mert Bratianu Dinu, amikor elutazott Mamaiából egy lokánikus, de annál többet jelentő mondatban bucsuzott el az újságíróktól.

— Nem tudom, hogy van az, de úgy látszik a tenger mindent rendbehoz — mondotta Bratianu Dinu.

Csütörtökön összeül a kormánypárt legfőbb fóruma

Ezek után nem csoda, ha a kormány tagjai optimisták. Sem a belföldi, sem a külföldi pénzügyi nehézségek nem nyertek ugyan megoldást, de a kormány legalább levegőhöz jutott néhány hónapig, hogy megkíséreljen megoldást találni a nehézségekre. E célból szükséges volt egyrészt az uralkodó bizalmára, másrészt arra, hogy a párt belső differenciáit eliminálják. A kibontakozás érdekében, augusztus 22-én csütörtökön délután 6 órára összehívták a párt elnöki tanácsát.

Az elnöki tanács a legfőbb fórum a liberális párt keretében. E tanácsnak tagjai a jelenlegi, a volt miniszterek és alminiszterek, valamint a fontosabb vidéki tagozatok elnökei.

Az elnöki tanácsülését óriási érdeklődéssel várják az összes politikai tényezők, mert ez lesz az a fórum, amely szankciókat fog alkalmazni a párt „megtévedt”, vagy kevésbé finom szóval mondva, panamista tagjai ellen. Ezenkívül az elnöki tanács ratifikálni fogja a kormány eddigi aktusait és direktívákat fog adni a jövőre nézve, vagyis a harmonia és a fegyvelm újra visszaáll a kormány és a párt között.

Legfontosabb szerepe azonban az elnöki tanácsnak az lesz, hogy megkezdi a purifikációs munkáját, amivel elsősorban az ellenzéki pártok támadásait akarják leszerelni.

A kormány tagjai egyébként Constantából nem tértek vissza a fővárosba, hanem éltek a nyugodt helyzet adta alkalommal és

vikendezni mentek. A kormányajtó már most hírül adja, hogy a parlament október 15-én rendszeresen megnyílik és az őszi ülészakra egész sereg törvényjavaslatot készítenek elő a miniszterek.

A balti tenger vize a Fekete tengerben

De nemcsak belpolitikai, hanem külpolitikai érdekessége is volt a constantai napoknak. A tengerészeti ünnepségek során az uralkodó módot talált arra, hogy Románia lengyelbarátságát hangsúlyozza. Az ünnepsé-

geken részt vett egy nagyobb delegáció is, amelyet kitüntetett figyelemmel részesítettek a hatóságok. Többek között a constantai városi tanács ingyen telket ajándékozott a delegációnak, hogy azon üdülőthont építsenek. A delegáció egy korsót hozott magával, amit a balti tenger vízával töltöttek meg.

Az uralkodó ünnepélyes keretek között a Fekete tengerbe öntötte a Balti tenger vizét, ezeknek a szavaknak a kíséretében:

— Remélem, hogy ez a szimbólikus aktus meg fog felelni a valóságnak, a két népet összekötő barátság által.

KEDDEN este 9 órakor lesz csak alkalma meghallgatni

SZÜCS LÁSZLÓ

világhírű tenoristát, aki a legszebb opera, operett áriákat, filmszlagereket, mű és népdalokat éneklé a

MAGYAR SZÍNHÁZ-ban

Jegyek elővételben a színház pénztáránál 20, 30, 40, 50, 60 lej.

Berlinben és Münchenben is megkezdődtek az újabb atrocitások a zsidók ellen

LONDON, augusztus 17. A Reuter távirati iroda értesülései szerint Berlinben és Münchenben újabb erőszakoskodások fordultak elő zsidókkal szemben. A zsidó szervezetek felhívással fordultak vagjaikhoz azíránt, hogy a legszükségesebb mértékre korlátozzák utcákon és nyilvános helyeken való megjelenésüket. Több vendéglő és kávéház korábban zár.

Teljesen elfojtották az albániai lázadást

Shefket bey a lázadók feje. A lázadók állítólag megszállták Berat tartományt. Személyi bosszu műve a lázadás?

Tirana, augusztus 17. Tegnap számában röviden jelentette az Uj Kelet, hogy Albániában lázadás tört ki, amelynek kapcsán Gilarthi tábornokot a zendülők golyói megölték. A lázadással kapcsolatban az albán távirati iroda hivatalos közleményt adott ki, amelyben megállapítja, hogy a lázadást, amelyet egy kisebbrangú csendőrtiszt vezetett, gyorsan sikerült elfojtani. A rend helyreállt. A kormányhatóságok mindenütt urai a helyzetnek. A letartóztatott lázadók külön bíróságok elé fognak kerülni és így rövidesen teljes fény derül az akció eredetére és titkos kapcsolataira az egyes politikai vezetőkkel.

Gilarthi tábornok meggyilkolásával kapcsolatban a hivatalos kommuniké leszögezi, hogy az olasz tábornok egyszerű utasként járt Fieriben és nem tudott arról, hogy a lázadás elfojtására ott harc folyik a kormánycsapatok és lázadók között.

A hivatalos kommunikével ellentétben viszont párizsi jelentés azt hangoztatja, hogy az olasz tábornokot Shefket bey, az olaszellenes párt elnöke gyilkoltatta meg. E jelentés szerint a lázadás feje is Shefket volt, aki 1924-ben miniszterelnökségi méltóságot

viselt. A kormány Arpita tábornok vezetésével újabb csapatokat irányított Fierbe. Más verziók szerint Gilarthi tábornokot Vatikáni kapitánnyal együtt akkor gyilkolták meg, amikor a tábornok a lázadással szembe fordult. A lázadás halottainak a száma ötvenre rug. Ezek közül tizenegy katona, a többi a lázadók soraiból került ki.

A Petit Parisien belgrádi jelentése szerint Shefket bey, volt miniszterelnök Zogu király trónralépésekor Olaszországba menekült s ő vezette most a lázadást, amely Berat tartományt hatalmába kerítette. Shefket bey gazdag nagybirtokos és leánya jegyben járt a királlyal. Újabb jelentés szerint a Fieribe küldött katonai kirendeltség vérontás nélkül hatolt be a városba. Az albán távirati iroda megcáfolja azt a hírt, hogy a király ellen merényletet kíséreltek volna meg.

Az olasz-abesszin konfliktussal áll kapcsolatban az albániai lázadás?

Az albániai lázadással kapcsolatban az Echo de Paris azt a szenzációs híradást közli, hogy Gilarthi albán tábornok meggyilkolása kapcsolatban áll az olasz-abesszin konfliktussal. Állítólag Olaszország albániai ellenségei a lázadást akarták felhasználni arra, hogy ily módon megsabadjítsák Albániát az olasz befolyás és ellenőrzés alól.

Újabb jelentés szerint Tiranan kívül az összes vidéki városokban is proklamálták az ostromállapotot. A mozgalom halottainak

száma az előbbi jelentésekkel szemben már 150-re rug. A felkeik állítólag megszállták Berat vidékét is. Nagyon valószínűnek tartják, hogy Shefket bey a lázadást bosszúból szervezte meg, mert annak idején Zogu király felbontotta eljegyzését leányával.

A Fieriben történt lázadást — újabb jelentés szerint — egy csendőrtiszt vezetésével harmincöt csendőr hajította végre, akik a kormánycsapatok elől elmenekültek. Hír szerint a lázadási mozgalomnak egyetlen magasabbrangú áldozata Gilarthi tábornok, aki semmit sem tudott a mozgalomról s aki a lázadási területen keresztül Pojaniba tartott.

Szücs László a cluji Magyar Színház színpadján

Mintegy tíz évvel ezelőtt sok szerencsét kívánva bucsuztunk el Szücs Lászlótól, az akkor csak Erdélyben közismert énekes-színésztől, akinek hangjára a hozzáértők erősen felfigyeltek.

Szücs László jóakarói tanácsát meghallgatva, itthagya Erdélyt, hogy hangját tovább képezhesse.

Eltelt tíz év és a kritikusok jól jósoltak, Szücs László álmai teljesültek. Mindennütt taps és hírnévi utját. Végleges Bécsbe költözködése előtt bucsuzni jött el sikereinek első állomásaira. Ahogy szavaiból kivesszük, rövidesen Bécsbe teszi át működésének színterét, ahol a Theater an der Wien Kálmán Imrének Kaiserin Josefine új operettjével nyitja meg a szezon, amelyben Szücs László játssza a férfifőszerepet, egy ifju Napoleon-alakításban. Ezt követően már szerződése van a Sing-Song-Grill ugyancsak Kálmán operett főszerepének az eljátszására.

Az eltöltött tíz évről Szücs László csak epizódot említ, többek között megtudjuk, hogy Kiepurával együtt tanult egy mester-nél.

Szücs már filmen is szerepelt Muráti Ilivel „A csunya lány”-ban. A Magyar Operaháznak volt tenoristája, hol maradandó sikereket könyvelhet el Németh Máriaival a Toscaban és Turandot-ban. De Lucával a Rigolettóban, valamint Gyenge Annával a Troubadourban. Az ő nevéhez fűződik nagyrésztben egy a Mosoly Ország, mint Giuditta és az Ördöglovos sorozatos előadásainak nagy sikere a szerző, Lehár Ferenc szintje elismerésével.

Meg kell említsük azt is, hogy Szücs László volt az egyetlen nem németajku művész, akit január 23-án a bécsi filharmonikusok által rendezett nagy ünnepi koncertre Tauber Richard, Joseph Schmidt mellé meghívtak.

Hisszik azt, hogy azok, akik ismerik s azok, akik csak rádióból hallgatták, legnagyobb meglepődéssel fogják távozni az augusztus 20-án a Magyar Színházban tartandó hangversenyéről.

Liberális politikust akar Bratianu Dinu a Banca Nationala élén látni

Bucuresti, augusztus 17. A Dimineata szerint Dinu Bratianu, a párt egyik tagját szeretné ki nevezetni a Nemzeti Bank élére, továbbá szeretné megszüntetni a rendkívüli állapotokat is.

A kormány meg van elégedve a buza-rezsimmel

Bucuresti, augusztus 17. A lapok megállapítják, hogy a kormány a buza értékesítésével kapcsolatban hozott intézkedései jó eredményeket mutatnak fel, amennyiben az árak állandóan magas irányzatúak. A különböző malmosok által benyújtott kérések a kenyér árának felemelésére vonatkozólag el lettek utasítva.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomása Cluj, Strada Baroa L. Pop 18. Telefon: 9-77.

CENZURA

Taxa postala
plătite la număr
No. 224715/920

10. Telefon: 9-7
Bavonta 110, n
árvre 800, egész
télre: Havonta
télre 12, egész
délre: Havonta
KELLETT az erd.
dórág egyetlen
Olkkeink utánnyom
rás megjelölésével

Szé

A legsötétebb
megoldására
többé a b

„Mussolini

PARISZ, au
hogy békés mego
után vértanul
nyek már a pess
tek, vértanul fo
nek tanácskozáss
oszlott.

Anglia és
brüszk elutasítás
nem háborús el
konflagrációk le
Mussolini nem e
támasztott gazd
színiát, ami visz
alapokmányában

A konferen
sai követelték
ban és Londonba
rulásának híre,
nök által kiadott

A tragikus kom
kezőképpen hangzik
„Pierre Laval.
Eder, Anglia és Al
viselői összeültek
abesszin ellentét
kés megoldás lehe
bizott azonban ne
alapot találni, ame
intézését lehetővé
sek folyamán elha
olyan nehézségek
gyalások elhalaszt
felek elhatározták,
fásokat diplomác

A fenti kommü
délután öt órakor
újságírókat, akik
egygyed négy ó
sokat újból meg
ben, hogy este ny
ményt adnak ki.

Francia politik
megszakításának
hogy az olasz kor
angol és francia
kategórikusan elu
felkereste Lavall
lést folytatott, ma
Bár a konferenciá
véleményben meg
gulation, illetékes
mégis szükségess
hogy

a konferencia e
tekinteni, mint
békés elinté
A háromhatámi
által Genfben me
hetőségek egyik
vatva volt megkö
Illetékes franci
ják leszögezní,
kezelést vértanul
álláspontján a ok
sem változtat.

Franciaország
népszövetségi
ségét illetéges
pontjaival, am

Tekintettel a fra
cia-delegáció mi

SZINKÓR-MOZGÓ

Ma

A SZEZON ORIASFILMJE

BENGALI (A hindu lándzsás)

Fősz. Gary Cooper és Franchot Tone.

Vasárnap d. e. 11-kor Matiné: Sebestyén bácsi bábszínháza és kacagató filmek.